

Facultade de Ciencias Empresariais e Turismo

Presentación

A Facultade de Ciencias Empresariais de Ourense está localizada no Edificio Xurídico Empresarial do Campus Universitario en pleno centro da cidade.

A oferta educativa para o próximo curso 2021-2022 no Centro é:

Títulos de Grao:

- **GRADO EN ADMINISTRACIÓN E DIRECCIÓN DE EMPRESAS20-**
- **GRADO EN TURISMO**
- **PROGRAMA CONXUNTO DE ESTUDOS ADMINISTRACIÓN E DIRECCIÓN DE EMPRESAS + ENXEÑERÍA INFORMÁTICA**
- **PROGRAMA CONXUNTO DE ESTUDOS ADMINISTRACIÓN E DIRECCIÓN DE EMPRESAS + DEREITO**
- **PROGRAMA CONXUNTO TURISMO + XEOGRAFÍA E HISTORIA**
- **GRAO EN ADE CON RECOÑECEMENTO MUTUO DE ESTUDOS POLA UNIVERSIDADE DE VIGO E A HOCHSCHULE BREMENERHAVEN (ALEMAÑA)**

Desde o curso 2015-2016, grazas a un acordo de cooperación Inter-Institucional con Hochschule Bremerhaven, a Facultade de Ciencias Empresariais e Turismo oferta o **Programa de Dobre Grado Internacional** en Administración e Dirección de Empresas (Business Administration & Management) da **Universidade de Vigo** e Bachelor of Arts in Business Administration en **Hochschule-Bremerhaven**. Ademais, por terceiro ano consecutivo ofértase o programa **ADE INTERNACIONAL** con mais de 60 créditos impartidos en inglés. No curso 2016-2017 iníciase a oferta do programa **TURISMO INTERNACIONAL** con mais de 39 créditos impartidos en inglés.

Con estes acordos e programas a Facultade de Ciencias Empresariais e Turismo aposta pola internacionalización dos estudos e a participación dos estudantes en programas de mobilidade e intercambio, abrindo un abanico a novos horizontes e opcións de futuro.

En canto á oferta de POSGRAOS da Facultade de Ciencias Empresariais e Turismo:

- **MESTRADO OFICIAL EN DIRECCIÓN E PLANIFICACIÓN DO TURISMO**
- **MESTRADO OFICIAL EN XESTION EMPRESARIAL DO DEPORTE**

Para obter máis información visita a nosa páxina web <http://www.fcetou.uvigo.es/>

¡Ven a visitarnos!

Organigrama

EQUIPA DECANAL

Decana

María Montserrat Cruz González
Teléfono: 988 368 800
e-mail: decano.eto@uvigo.es

Secretario

Alberto Vaquero García
Teléfono: 988 368 762
e-mail: secretario.facultade.eto@uvigo.es

Vicedecano de Ordenación Académica

Francisco Tugores Martorell
Teléfono: 988 368 770
e-mail: ftugores@uvigo.es

Vicedecano de Estudos de Grao e Xestión Informática

Javier Sánchez Sellero
Teléfono: 988 368 742
e-mail: javiss@uvigo.es

Vicedecano de Calidade

Juan Manuel de los Rios Sánchez
Teléfono: 988 368 816
e-mail: jmrrios@uvigo.es

Vicedecana de Relacións Internacionais

Elena De Prada Creo
Teléfono: 988 368 726
e-mail: edeprada@uvigo.es

Localización

Edificio Xurídico-Empresarial
Campus Universitario As Lagoas
32004 Ourense

Conserxería: + 34 988 368 700

Secretaría de alumnado: +34 988 368 803; administracion.eto@uvigo.es

Secretaría de Decanato: +34 988 368 800; secretario.eto@uvigo.es

Relacións Internacionais: edeprada@uvigo.es

Información xeral: info.eto@uvigo.es

Fax: + 34 988 368 923

Páxina web: www.fcetou.uvigo.es

Grao en Administración e Dirección de Empresas**Materias****Curso 3**

Código	Nome	Cuadrimestre	Cr.totais
004G020V01501	Decisións de financiamento	1c	6
004G020V01502	Dirección comercial II	1c	6
004G020V01503	Dirección estratéxica	1c	6
004G020V01504	Réxime fiscal da empresa I	1c	6
004G020V01505	Teoría da organización	1c	6
004G020V01601	Análise contable	2c	9
004G020V01602	Contabilidade de custos	2c	9

004G020V01603	Dirección estratégica internacional	2c	6
004G020V01604	Valoración de activos	2c	6

DATOS IDENTIFICATIVOS				
Decisións de financiamento				
Materia	Decisións de financiamento			
Código	004G020V01501			
Titulación	Grao en Administración e Dirección de Empresas			
Descritores	Creditos ECTS	Sinale	Curso	Cuadrimestre
	6	OB	3	1c
Lingua de impartición	Castelán			
Departamento	Economía financeira e contabilidade			
Coordinador/a	Mareque Álvarez-Santullano, María Mercedes			
Profesorado	Mareque Álvarez-Santullano, María Mercedes			
Correo-e	chedesmareque@uvigo.es			
Web				
Descrición xeral	Interpretación e toma de decisións de financiamento en todas as posibles modalidades: autofinanciamento e financiamento externo. Análise do sistema financeiro. Estimación do custo das diferentes alternativas			

Competencias	
Código	
B1	Capacidade de análise e síntese
B2	Pensamento crítico e autocrítico
B3	Habilidades relacionadas co uso de aplicacións informáticas utilizadas na xestión empresarial
B4	Poder transmitir ideas, información, problemas e situacións ao público tanto especializado como non especializado
B5	Habilidades de comunicación oral e escrita
B8	Comunicarse con fluidez no seu entorno, incluíndo competencias interpersoais de escoita activa, negociación, persuasión e presentación
B9	Capacidade de actuación eficaz dentro dun equipo de traballo
B10	Emitir informes de asesoramento sobre situacións concretas de empresas e mercados
B13	Capacidade de aprendizaxe e traballo autónomo
B14	Capacidade de aplicar os coñecementos teóricos e prácticos adquiridos nun contexto académico especializado
C1	Posuír e comprender coñecementos sobre as interrelacións existentes entre os distintos subsistemas que conforman o sistema empresarial
C2	Posuír e comprender coñecementos sobre as institucións económicas como resultado e aplicación de representacións teóricas ou formais a respecto de como funciona a economía
C6	Posuír e comprender coñecementos sobre os distintos procesos, procedementos e prácticas de xestión empresarial
C7	Posuír e comprender coñecementos sobre as principais técnicas instrumentais aplicadas ao ámbito empresarial
C8	Aplicar os coñecementos adquiridos a futuras situacións profesionais e desenvolver competencias relacionadas coa elaboración e defensa de argumentos e resolución de problemas dentro da súa área de estudo
C9	Identificar a xeneralidade dos problemas económicos que se suscitan nas empresas, e saber utilizar os principais instrumentos existentes para a súa resolución
C10	Valorar, a partir dos rexistros relevantes de información, a situación e previsible evolución dunha empresa
C11	Tomar decisións estratéxicas utilizando diferentes tipos de modelos empresariais
C12	Solucionar de maneira eficaz problemas e tomar decisións utilizando métodos cuantitativos e cualitativos apropiados, incluíndo entre eles a identificación, formulación e solución dos problemas empresariais
C15	Ter a capacidade de reunir e interpretar datos relevantes para emitir xuízos que inclúan unha reflexión sobre temas relevantes de índole social, científica ou ética
D3	Responsabilidade e capacidade para asumir compromisos
D4	Compromiso ético no traballo
D5	Motivación pola calidade e mellora continua

Resultados de aprendizaxe			
Resultados previstos na materia	Resultados de Formación e Aprendizaxe		
Determinar as distintas fontes financeiras existentes no sistema financeiro	B3	C1	D3
	B4	C6	
	B9	C9	
	B14	C11	

Estimar o custo das fontes financeiras	B1 B3 B10 B13 B14	C8 C9 C11 C12 C15	D4
Tomar decisións en función dos resultados das distintas alternativas financeiras	B1 B2	C7 C8 C9	D3 D4 D5
Asesorar sobre decisións sobre investimento e financiamento	B2 B4 B5 B8 B10 B14	C6 C7 C8 C9 C10 C12	D3 D4 D5
Coñecer a estrutura do sistema financeiro español	B14	C2	

Contidos

Tema	
O financiamento no sistema financeiro	-
O custo das distintas fontes de financiamento	-
O custo medio do financiamento da empresa	-
A toma de decisións de financiamento	-
As decisións de investimento e financiamento	-

Planificación

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Lección maxistral	27	28	55
Resolución de problemas	15	38	53
Prácticas con apoio das TIC	5	9	14
Exame de preguntas obxectivas	1	10	11
Exame de preguntas de desenvolvemento	2	15	17

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente

	Descrición
Lección maxistral	Exposición na aula, por parte do profesor dos contidos máis relevantes e de maior dificultade conceptual. Posibilidade de resolución e desenvolvemento de exemplos prácticos co obxectivo de clarificar os conceptos teóricos.
Resolución de problemas	Proposta de exercicios na aula, como complemento das sesións maxistras. Resolución realizada polo docente na aula e/ou polo alumnado, ben individualmente ou en grupo, mediante a súa exposición e presentación na aula. Debate de resultados.
Prácticas con apoio das TIC	Titorización individualizada e exposición da realización de forma autónoma ou en grupos reducidos de exercicios propostos nas sesións e, resolución de dúbidas por parte do docente.

Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición
Resolución de problemas	Aprendizaxe colaborativo entre o profesor e o alumno, ben individualmente ou en grupos reducidos para a resolución de dúbidas e consultas do alumnado relacionados coa materia.
Prácticas con apoio das TIC	Aprendizaxe colaborativo entre o profesor e o alumno, ben individualmente ou en grupos reducidos para a resolución de dúbidas e consultas do alumnado relacionados coa materia.

Avaliación

	Descrición	Cualificación	Resultados de Formación e Aprendizaxe
Prácticas con apoio das TIC	Resolución dunha proba práctica ao final do cuadrimestre de maneira individual en ordenador sobre contidos desenvolvidos na materia.	10	B1 B3 B13 B14 C8 C12 C15
Exame de preguntas obxectivas	Resolución dunha proba ao final do cuadrimestre en relación cos coñecementos teórico-prácticos adquiridos, mediante cuestionario de preguntas obxectivas.	30	B1 B2 C1 C2 C6 C7 D5

Exame de preguntas de desenvolvemento	Resolución de probas ao longo do cuadrimestre sobre a parte práctica da materia.	60	B1 B2 B10 B13 B14	C1 C2 C6 C7 C8	D5 C12 C15

Outros comentarios sobre a Avaliación

O método de avaliación exposto no punto anterior desta guía (‘Avaliación’) é para a avaliación continua. AVALIACIÓN CONTINUA: constará de seguintes probas: Dúas probas con exercicios prácticos que representan o 60%. Unha proba práctica a solucionar nunha aula informática en folla de cálculo a final de cuadrimestre que representa o 10%. Un test teórico-práctico sobre todos os temas da materia no exame final oficial de xaneiro que representa o 30%. Considérase superada a materia na avaliación continua se o alumnado alcanza 5 puntos dos 10 totais que valen as distintas probas anteriormente especificadas. En caso contrario, a nota na acta de xaneiro sería de suspenso (NP no seu caso). As notas obtidas nas probas de avaliación continua durante o cuadrimestre (probas entre setembro e decembro) gárdanse para a convocatoria de xullo.

Por outra parte, o alumnado poderá renunciar ás notas obtidas durante o cuadrimestre en avaliación continua (notas das probas realizadas entre setembro e decembro) e presentarse ao exame que leva a cabo na convocatoria de xaneiro sobre a totalidade da materia, exame sobre o 100% da materia de valor 10 puntos (este exame terá un formato igual ou similar ao que se realiza para a avaliación non continua). A nota para considerar na acta da convocatoria de xaneiro para o alumnado que se acolla a esta última opción será a desta última proba. Se o alumnado non superase este exame de 10 puntos deberá presentarse na convocatoria de xullo a un novo exame na mesma modalidade de exame (é dicir, exame a 10 puntos sobre a totalidade da materia).

AVALIACIÓN NON CONTINUA: na convocatoria de xaneiro e xullo, aquel alumnado que elixa a avaliación non continua realizará un exame sobre toda a materia (100% da materia) cuxo valor é de 10 puntos. Este exame conterá unha parte con preguntas obxectivas teórico-prácticas e outra parte eminentemente práctica. Parte desta última poderá pedirse que se desenvolva/solucione a través de folla de cálculo nunha aula informática.

Por tanto, o alumnado poderá optar entre avaliación continua a través das probas parciais (100% nota final), ou de maneira alternativa, avaliación global de toda a materia nos exames finais das convocatorias oficiais (100% nota final).

CONVOCATORIA FIN DE CARRERA: o exame supoñerá o 100% da cualificación, valor 10 puntos e cuxo formato será similar ao proposto para a avaliación non continua.

Outras apreciacións:

As especificidades da materia serán desenvolvidas e publicadas na plataforma de teledocencia Moovi. Neste sentido, todos os comentarios realizados anteriormente sobre a avaliación da materia estarán detallados e colgados de forma permanente nun documento na plataforma de teledocencia Moovi para que o alumnado teña acceso aos mesmos de forma rápida, sinxela e directa durante o curso.

As diferenzas entre sistemas de avaliación e metodoloxías entre os distintos centros que imparten o Grao en Administración e Dirección de Empresas na Universidade de Vigo, xustifícanse pola necesaria adaptación na medición da consecución dos mesmos resultados de aprendizaxe e adquisición de iguais competencias ás diferentes organizacións docentes de cada centro, especialmente en canto ao tipo de grupos, e número medio de alumnado por grupo.

As probas de avaliación prevense para unha modalidade presencial. Con todo, chegado o momento da súa realización ante a imposibilidade de dispoñer dos espazos e/ou profesorado necesario para realizar as mesmas, estas poderían realizarse de forma non presencial, ben a través dos distintos recursos telemáticos dispoñibles na Uvigo (plataforma Moovi), correo electrónico, campus remoto ou no seu caso, mediante probas de forma oral.

Bibliografía. Fontes de información

Bibliografía Básica

Suárez Suárez, Andrés-Santiago, **Decisiones óptimas de inversión y financiación en la empresa**, Pirámide, 2014

Menéndez Alonso, Eduardo J., **Problemas y prácticas sobre mercados financieros**, Díez de Santos, 2004

Pisón Fernández, Irene, **Dirección y gestión financiera de la empresa**, Pirámide, 2001

Bibliografía Complementaria

Cuervo, Álvaro; Rodríguez, Luis; Calvo, Antonio; Parejo, José Antonio, **Manuel del Sistema Financiero Español. 26 edición**, Ariel, 2016

Jiménez Caballero, J.L. Pérez López, C. y De la Torre Gallegos, A, **Dirección financiera de la empresa. Teoría y práctica**, Pirámide, 2011

Recomendacións

Materias que continúan o temario

Valoración de activos/O04G020V01604

Mercados financeiros/O04G020V01909

Materias que se recomenda ter cursado previamente

Empresa: Matemática das operacións financeiras/O04G020V01202

Decisións de investimento/O04G020V01402

Outros comentarios

-Esta guía docente anticipa as liñas de actuación que se deben levar a cabo co alumnado na materia e concíbese flexible, en consecuencia, pode requirir axustes ao longo do curso académico promovidos pola dinámica da clase e do grupo de destinatarios real ou pola relevancia das situacións que puidesen xurdir. Así mesmo, achégaselle ao alumnado a información e pautas concretas que sexan necesarias en cada momento do proceso formativo.

-As datas e horarios das probas de avaliación das diferentes convocatorias serán as aprobadas pola Xunta de Centro para cada curso e poden ser consultadas na páxina web da Facultade (<https://fcetou.uvigo.es/gl/>). No caso de conflito ou disparidade entre as datas dos exames prevalecerán as sinaladas na páxina web da FCETOU.

-A materia de decisións de financiamento tamén se imparte no PCEO de ADE-Informática (6º curso-1º cuatrimestre) e no PCEO ADE-Dereito (5º curso-1º cuatrimestre).

Plan de Continxencias

Descrición

=== MEDIDAS EXCEPCIONAIS PLANIFICADAS ===

Ante a incerta e imprevisible evolución da alerta sanitaria provocada pola COVID- 19, a Universidade establece una planificación extraordinaria que se activará no momento en que as administracións e a propia institución o determinen atendendo a criterios de seguridade, saúde e responsabilidade, e garantindo a docencia nun escenario non presencial ou non totalmente presencial. Estas medidas xa planificadas garanten, no momento que sexa preceptivo, o desenvolvemento da docencia dun xeito mais áxil e eficaz ao ser coñecido de antemán (ou cunha ampla antelación) polo alumnado e o profesorado a través da ferramenta normalizada e institucionalizada das guías docentes DOCNET.

=== ADAPTACIÓN DAS METODOLOXÍAS ===

Non é preciso ningún tipo de modificación ou adaptación xa que o deseño metodolóxico desta materia adaptase a calquera modalidade de ensinanza.

Se fose preciso, as sesións de titorización poderanse realizar por medios telemáticos (correo electrónico, videoconferencia, □) ou telefónicamente, baixo a modalidade de concertación previa.

No caso de ter que impartir a docencia en modalidade semipresencial a actividade docente para aqueles alumnos que non poidan estar presentes na aula poderá ser seguida a través do Campus Remoto en horario síncrono.

No caso de ter que impartir a docencia en modalidade totalmente non presencial a actividade docente impartirase mediante Campus Remoto en horario síncrono.

A plataforma de teledocencia Moovi usarase como apoio.

DATOS IDENTIFICATIVOS				
Dirección comercial II				
Materia	Dirección comercial II			
Código	004G020V01502			
Titulación	Grao en Administración e Dirección de Empresas			
Descritores	Creditos ECTS	Sinale	Curso	Cuadrimestre
	6	OB	3	1c
Lingua de impartición	Castelán Inglés			
Departamento	Organización de empresas e márketing			
Coordinador/a	Rodríguez Campo, María Lorena			
Profesorado	Pita Castelo, Jose Rodríguez Campo, María Lorena			
Correo-e	lorenarcampo@uvigo.es			
Web				
Descrición xeral	A materia Dirección Comercial II ten coma finalidade continuar co desenrolo dos conceptos básicos de marketing vistos en Dirección Comercial I, neste caso, enfocándonos na parte máis operativa do marketing, e decir, na toma de decisións.			

Competencias	
Código	
B1	Capacidade de análise e síntese
B5	Habilidades de comunicación oral e escrita
B9	Capacidade de actuación eficaz dentro dun equipo de traballo
B13	Capacidade de aprendizaxe e traballo autónomo
C14	Elaborar os plans e políticas nas diferentes áreas funcionais das organizacións

Resultados de aprendizaxe		
Resultados previstos na materia	Resultados de Formación e Aprendizaxe	
Adquirir coñecementos e dominio das ferramentas do programa de marketing da empresa	B1 B5 B13	
Aplicar e por en funcionamento estratexias comerciais de produto, tanto individualmente coma en grupo	B1 B5 B9 B13	C14
Aplicar e por en funcionamento estratexias comerciais de precio, tanto individualmente coma en grupo	B1 B5 B9 B13	C14
Aplicar e por en funcionamento estratexias comerciais de distribución, tanto individualmente coma en grupo	B1 B5 B9 B13	C14
Aplicar e por en funcionamento estratexias comerciais de comunicación, tanto individualmente coma en grupo	B1 B5 B9 B13	C14

Contidos	
Tema	
TEMA 1. Proposición de valor da empresa e a súa tangibilización no mix de marketing	1.1 O valor en Marketing 1.2 Marketing mix
TEMA 2. A definición da oferta: produto e política de prezos	2.1 Producto 2.2 Prezo
TEMA 3. Diferenciación da empresa no mercado: distribución e comunicación política	3.1 Distribución 3.2 Comunicación

Planificación

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Lección maxistral	30	30	60
Estudo de casos	15	10	25
Presentación	1	1	2
Traballo tutelado	5	15	20
Exame de preguntas obxectivas	2	41	43

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente

	Descrición
Lección maxistral	Exposición, por parte do profesor, dos contidos sobre a materia obxecto de estudo bases teóricas ou/ou directrices do traballo, exercicios ou proxectos a desenvolver polo estudante
Estudo de casos	Análise dun feito, problema ou suceso real coa finalidade de coñecelo, interpretalo, resolvelo, xerar hipótese, contrastar datos, reflexionar, completar coñecementos, diagnosticalo, etc., e penetrarse en procedementos alternativos de solución.
Presentación	Presentación e exposición por parte do alumnado ante o docente e o grupo de estudantes, dun tema sobre os contidos da materia e/ou dos resultados dun traballo, un caso, un proxecto. Pódese levar a cabo de maneira individual ou en grupo
Traballo tutelado	O estudante, de maneira individual ou en grupo, elabora un documento sobre a temática da materia ou prepara seminarios, investigacións, memorias, resumos de lecturas, etc. Xeralmente trátase dunha actividade autónoma que inclúe a procura de información, lectura e manexo de bibliografía.

Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición
Traballo tutelado	O alumnado ten ao redor de 6 horas á semana nas que será atendido de forma persoal para solucionar dúbidas da materia. Tamén vía online a través de correo electrónico. Non forma parte da avaliación.

Avaliación

	Descrición	Cualificación	Resultados de Formación e Aprendizaxe	
Estudo de casos	Casos de estudo	10	B1 B5 B9	C14
Presentación	Presentacións en clase	20	B1 B5 B9	C14
Traballo tutelado	En GP	10	B1 B5 B13	C14
Exame de preguntas obxectivas	Elección múltiple	60	B1 B5 B13	C14

Outros comentarios sobre a Avaliación

Superar a materia require satisfacer dúas condicións: (1) Obter unha puntuación mínima de 5 puntos no grupo das probas para avaliar e (2) Superar cada unha das partes. Os alumnos que non superen a parte práctica na avaliación continua e/ou decidan optar por seguir a non avaliación continua, deberán superar esta parte mediante un exame práctico nas convocatorias oficiais.

Como alternativa ao sistema de avaliación continua, os alumnos poderán optar por ser avaliados mediante un exame final que supoñerá o 100% da nota. A puntuación obtida pola participación, así como a realización e a entrega de todas aquelas tarefas que establecece o profesor (casos, exercicios, supostos, exposicións, memorias, etc), mantense nas convocatorias de xuño e xullo do curso académico en vigor, pero non se garda para cursos sucesivos.

As datas e programas das probas da avaliación das diferentes convocatorias é a especificada no calendario de probas da avaliación aprobado pola Xunta de Centro para o curso 2021-22.

Bibliografía. Fontes de información

Bibliografía Básica

Bibliografía Complementaria

Philip Kotler y Gary Armstrong, **Principios de Marketing**, 2008,

Kotler, P.; Armstrong, G., **Fundamentos de Marketing**, 2008,

Kotler, et al., **Principles of Marketing**, 2013,

Recomendacións

Materias que se recomenda ter cursado previamente

Dirección comercial I/O04G020V01403

Plan de Continxencias

Descrición

Dada a incerta e imprevisible evolución da alerta sanitaria provocada por COVID-19, a Universidade de Vigo establece unha planificación extraordinaria que se activará cando as administracións e a propia institución o determinen, considerando criterios de seguridade, saúde e responsabilidade tanto a distancia como mixtos. aprendizaxe. Estas medidas xa previstas garanten, no momento requirido, o desenvolvemento do ensino dun xeito máis áxil e eficaz, como se sabe con antelación (ou con moita antelación) polos alumnos e profesores a través da ferramenta normalizada.

=== ADAPTACIÓN DAS METODOLOXÍAS ===

- * Metodoloxías didácticas que manteñen: todas.
- * Metodoloxías didácticas que modifican: ningunha.
- * Mecanismo non presencial de atención aos estudantes: estrada Campus Remoto da Uvigo.
- * Modificacións (proceder) do contido para impartir: non.
- * Bibliografía adicional para facilitar a aprendizaxe do coche: capítulo de libros e artigos.
- * Outras modificacións: non.

=== ADAPTACIÓN DA AVALIACIÓN ===

- * Probas xa realizadas: mesmo peso.
- * Probas pendentes que manteñan: o mesmo peso.
- * Probas que se modifican

[Debate 1] = [Caso de defensa 2]

[Debate 2] = [Caso de defensa 3]

DATOS IDENTIFICATIVOS**Dirección estratéxica**

Materia	Dirección estratéxica			
Código	004G020V01503			
Titulación	Grao en Administración e Dirección de Empresas			
Descritores	Creditos ECTS	Sinale	Curso	Cuadrimestre
	6	OB	3	1c
Lingua de impartición	#EnglishFriendly Castelán Inglés			
Departamento	Organización de empresas e márketing			
Coordinador/a	Rodríguez-Toubes Muñiz, Diego			
Profesorado	Carlos Villamarín, Pablo de Rodríguez-Toubes Muñiz, Diego			
Correo-e	drtoubes@uvigo.es			
Web				
Descrición xeral	O obxectivo fundamental da Dirección Estratéxica é a descrición do proceso estratéxico nas empresas, tanto de análise como de deseño e implantación estratéxica. Capacítase ao alumno para identificar e analizar os factores relevantes con vistas ao establecemento de estratexias en empresas e institucións que lles permitan ser competitivos no mercado. O alumno deberá ser capaz de deseñar un plan estratéxico adecuado para responder aos retos da contorna e cumprir os obxectivos da empresa. Materia do programa English Friendly. Os/ as estudantes internacionais poderán solicitar ó profesorado: a) materiais e referencias bibliográficas para o seguimento da materia en inglés, b) atender as titorías en inglés, c) probas e avaliacións en inglés.			

Competencias

Código	
A1	Que os estudantes demostren posuír e comprender coñecementos nunha área de estudo que parte da base da educación secundaria xeral e adoita atoparse a un nivel que, malia se apoiar en libros de texto avanzados, inclúe tamén algúns aspectos que implican coñecementos procedentes da vangarda do seu campo de estudo.
A2	Que os estudantes saiban aplicar os seus coñecementos ó seu traballo ou vocación dunha forma profesional e posúan as competencias que adoitan demostrarse por medio da elaboración e defensa de argumentos e a resolución de problemas dentro da súa área de estudo.
A3	Que os estudantes teñan a capacidade de reunir e interpretar datos relevantes (normalmente dentro da súa área de estudo) para emitir xuízos que inclúan unha reflexión sobre temas relevantes de índole social, científica ou ética.
A5	Que os estudantes desenvolvan aquelas habilidades de aprendizaxe necesarias para emprender estudos posteriores cun alto grao de autonomía.
B1	Capacidade de análise e síntese
B2	Pensamento crítico e autocrítico
B3	Habilidades relacionadas co uso de aplicacións informáticas utilizadas na xestión empresarial
B5	Habilidades de comunicación oral e escrita
B8	Comunicarse con fluidez no seu entorno, incluíndo competencias interpersoais de escoita activa, negociación, persuasión e presentación
B9	Capacidade de actuación eficaz dentro dun equipo de traballo
B10	Emitir informes de asesoramento sobre situacións concretas de empresas e mercados
B11	Redactar proxectos de xestión global ou de áreas funcionais da empresa
B13	Capacidade de aprendizaxe e traballo autónomo
C1	Posuír e comprender coñecementos sobre as interrelacións existentes entre os distintos subsistemas que conforman o sistema empresarial
C3	Posuír e comprender coñecementos sobre os aspectos internos, funcións e procesos das organizacións incluíndo a súa natureza, estrutura, goberno, operativa e dirección.
C4	Posuír e comprender coñecementos sobre o marco económico que regula as actividades empresariais, e a correspondente normativa
C5	Posuír e comprender coñecementos sobre a relación entre a empresa e o seu entorno avaliando a súa repercusión na estratexia, comportamento, xestión e sustentabilidade empresarial
C11	Tomar decisións estratéxicas utilizando diferentes tipos de modelos empresariais
C12	Solucionar de maneira eficaz problemas e tomar decisións utilizando métodos cuantitativos e cualitativos apropiados, incluíndo entre eles a identificación, formulación e solución dos problemas empresariais
C13	Mobilidade e adaptabilidade a entornos e situacións diferentes
D1	Xestión persoal efectiva en termos de tempo, planificación e comportamento, motivación e iniciativa tanto individual como empresarial
D2	Capacidade de lideranza, incluíndo empatía co resto de persoas

D3 Responsabilidade e capacidade para asumir compromisos

D4 Compromiso ético no traballo

D5 Motivación pola calidade e mellora continua

Resultados de aprendizaxe

Resultados previstos na materia	Resultados de Formación e Aprendizaxe			
Formular as estratexias competitivas máis adecuadas para responder ós retos do entorno no ámbito dunha empresa e tendo en conta a Responsabilidade social corporativa	A1	B1	C1	D1
	A2	B2	C3	D2
	A3	B3	C4	D4
	A5	B5	C11	D5
		B8	C13	
Integrar os diferentes enfoques da teoría e as distintas visións personáis dun equipo de traballo na realización dun proxecto común	A1	B1	C1	D1
		B2	C3	D2
		B3	C4	D3
		B5	C5	
		B8	C13	
		B9		
	B13			
Os estudantes serán capaces de diseñar nun equipo de traballo a estratexia competitiva e corporativa dunha empresa concreta		B5	C1	D1
		B8	C11	D5
		B9	C12	
		B10		
		B11		

Contidos

Tema

1. Fundamentos de Dirección estratéxica	Conceptos básicos A creación de valor Misión e obxectivos empresariais Responsabilidade social corporativa
2. A contorna xeral da empresa	Análise da contorna xeral Técnicas de análises da contorna xeral
3. Contorna específica da empresa	A contorna competitivo Modelo das 5 forzas Grupos estratéxicos
4. Análise interna da empresa	Técnicas para o diagnóstico Análise de recursos e capacidades
5. Estratexias e vantaxes competitivas	Vantaxes competitivas genéricas Creación e mantemento da vantaxe competitiva
6. Estratexias corporativas: Direccións e métodos de desenvolvemento	Estratexias de expansión Estratexias de diversificación
7. A implementación da estratexia	Avaliación e control Cultura organizativa

Planificación

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Estudo de casos	19.5	27.3	46.8
Aprendizaxe baseado en proxectos	9	27	36
Flipped Learning	18	25.2	43.2
Exame de preguntas obxectivas	2	8	10
Estudo de casos	1	3	4
Traballo	2	8	10

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente

	Descrición
Estudo de casos	Presentación de casos reais para a súa análise e discusión en clase. A asistencia a clases será necesaria para a avaliación continua.
Aprendizaxe baseado en proxectos	Presentacións públicas dos traballos realizados e casos analizados. O alumno será avaliado de competencias como a súa capacidade de análise e síntese, de comunicación oral ou de argumentación e xustificación das decisións tomadas. A asistencia a clases será necesaria para a avaliación continua.

Flipped Learning	Algunhas actividades de aprendizaxe realizaranse fora da aula, e coa presenza do docente se facilitará e potenciará outros procesos de adquisición e practica de coñecementos

Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición
Estudo de casos	Tempo reservado para orientar, supervisar, atender e resolver dúbidas dos alumnos durante a realización das actividades propostas. As titorías poderán realizarse por medios telemáticos (correo electrónico, Despacho virtual, videoconferencia) baixo a modalidade de concertación previa.
Aprendizaxe baseado en proxectos	Tempo reservado para orientar, supervisar, atender e resolver dúbidas dos alumnos durante a realización das actividades propostas. As titorías poderán realizarse por medios telemáticos (correo electrónico, Despacho virtual, videoconferencia) baixo a modalidade de concertación previa.
Flipped Learning	Tempo reservado para orientar, supervisar, atender e resolver dúbidas dos alumnos durante a realización das actividades propostas. As titorías poderán realizarse por medios telemáticos (correo electrónico, Despacho virtual, videoconferencia) baixo a modalidade de concertación previa.

Avaliación

	Descrición	Cualificación	Resultados de Formación e Aprendizaxe		
Exame de preguntas obxectivas	Probas que avalían o coñecemento que inclúen preguntas pechadas con diferentes alternativas de resposta (verdadero/falso, elección múltiple, emparellamento de elementos...). Os alumnos/as seleccionan unha resposta entre un número limitado de posibilidades	40	B1 B5 B13	C1 C3 C5 C12	D1
Estudo de casos	O alumno/a debe analizar casos reais coa finalidade de coñecerlos, interpretalos, resolvelos, xerar hipóteses, contrastar datos, reflexionar, completar coñecementos, diagnosticar e adestrarse en procedementos alternativos de solución.	40	B1 B2 B9 B10	C11 C12 C13	
Traballo	Proxecto elaborado sobre un tema e debe redactarse seguindo unhas normas establecidas.	20	B1 B2 B5 B8 B9 B10 B11	C11 C12 C13	D2 D3 D4 D5

Outros comentarios sobre a Avaliación

A avaliación será continua o longo do semestre. Para superar a materia o alumnado deberá alcanzar como mínimo un 3,5 en cada parte avaliada. Se non se aproba a materia por non alcanzar o mínimo nalgunha proba ou parte, e a puntuación total é igual ou superior a 4,5 (sobre 10), a cualificación en actas será 4,5 (sobre 10).

Na parte de Estudo de casos (40% da nota da materia) se irá cualificando ao longo do curso os traballos e proxectos entregados en prazo a través da plataforma Moovi. No Traballo (20% da nota) se cualificará o traballo desenvolvido ao longo do curso e a entrega final coa presentación. O exame de preguntas obxectivas (40%) de ser necesario farase de forma virtual e poderá ser oral ou escrito. Poderá valorarse adicionalmente calquera contribución realizada polo alumnado, tanto nas sesións presenciais como nas virtuais.

A nota obtida polo alumnado nas probas de avaliación continua terá vixencia para as convocatorias ás que dá dereito a matrícula de cada curso académico.

Alternativamente ao sistema de avaliación continua, o estudantado poderá optar a ser avaliado cun exame final que supoñerá o 100% da cualificación. Para superar a materia, o alumnado non suxeito a avaliación continua non poderá ter menos dun 3,5 sobre 10 en cada unha das partes da proba (teórica e práctica) na convocatoria dos exames oficiais. A parte teórica consistirá nun exame de preguntas obxectivas e a parte práctica na resolución de casos e preguntas prácticas. Mediante este exame, que de ser necesario farase de forma virtual, se avaliarán todas as competencias da materia.

As datas e horarios das probas de avaliación das diferentes convocatorias serán as aprobadas pola Xunta de Centro para o presente curso académico. En caso de conflito entre as datas dos exames prevalecerán as sinaladas na páxina web da FCETOU.

As especificación detalladas desta guía docente publicaranse na plataforma virtual da materia en Moovi.

Bibliografía. Fontes de información

Bibliografía Básica

Navas López, J.E. y Guerras Martín, L.A, **La dirección estratégica en la empresa. Teoría y aplicaciones**, 5ª, Civitas, 2015

Johnson, G.; Whittington, R. et. al., **Exploring Strategy: Text and Cases**, 11th, Pearson Education, 2017

Bibliografía Complementaria

Navas López, J.E. y Guerras Martín, L.A, **Fundamentals of Strategic management**, 1st, Civitas, 2013

Johnson, G., Scholes, K. y Whittington, R., **Fundamentos de Estrategia**, 1ª, Pearson Educación, 2010

Grant, Robert, **Dirección Estratégica. Conceptos, técnicas y aplicaciones**, 1ª, Civitas-Thomson Reuters, 2014

Recomendacións

Materias que continúan o temario

Dirección estratéxica internacional/O04G020V01603

Materias que se recomenda ter cursado previamente

Empresa: Fundamentos de administración/O04G020V01102

Empresa: Xestión de empresas/O04G020V01203

Dirección comercial I/O04G020V01403

Dirección de operacións/O04G020V01302

Dirección de recursos humanos/O04G020V01303

Outros comentarios

Esta guía docente anticipa as liñas de actuación que se deben levar a cabo co alumno na materia e concíbese de forma flexible. En consecuencia, pode requirir reaxustes ao longo do curso académico promovidos pola dinámica da clase e do grupo de destinatarios real ou pola relevancia das situacións que puidesen xurdir.

Así mesmo, achegarase ao alumnado a información e pautas concretas que sexan necesarias en cada momento do proceso formativo. A comunicación realizarase a través de Moovi.

Plan de Continxencias

Descrición

En caso de impartición da docencia en modalidade non presencial, a actividade docente impartirase mediante o Campus Remoto e o uso da plataforma de teledocencia Moovi, sen prexuízo doutras medidas que poidan adoptar para garantir a accesibilidade do alumnado ao contido docente.

En caso de modalidade non presencial, continuaranse entregando os traballos e proxectos, tanto no Estudo de casos (clases de laboratorio correspondentes ao GM) como no Traballo (clases correspondente ao GP). A avaliación realizarase coa entrega en prazo de devanditos traballos e proxectos. Tamén no caso de docencia non presencial o exame de preguntas obxectivas farase de virtual, e poderá desenvolverse de xeito oral ou escrito. O coordinador dará as pautas necesarias.

Atención personalizada

As sesións de titorización poderán realizarse por medios telemáticos (correo electrónico, Despacho virtual, videoconferencia, etc.) baixo a modalidade de concertación previa.

Recoméndase asistir ás sesións de clases virtuais que programen os profesores da materia e consultar en titorías as dúbidas que xurdan, para o que hai que contactar polo correo electrónico con o profesor correspondente. Tamén é moi aconsellable que os alumnos que teñan problemas de conectividade comuníqueno ao coordinador da materia.

DATOS IDENTIFICATIVOS				
Réxime fiscal da empresa I				
Materia	Réxime fiscal da empresa I			
Código	004G020V01504			
Titulación	Grao en Administración e Dirección de Empresas			
Descritores	Creditos ECTS	Sinale	Curso	Cuadrimestre
	6	OB	3	1c
Lingua de impartición	Galego			
Departamento	Economía aplicada			
Coordinador/a	Vaquero García, Alberto			
Profesorado	Lago Peñas, Santiago Rodríguez Méndez, Miguel Enrique Vaquero García, Alberto			
Correo-e	vaquero@uvigo.es			
Web	http://faitic.uvigo.es			
Descrición xeral	RFE I é unha asignatura que ten como obxectivo introducir ós alumnos no campo da fiscalidade aplicada. En particular, desenvólvense dous dos impostos máis importantes: o IRPF e o Imposto de Sociedades.			

Competencias

Código	
A2	Que os estudantes saiban aplicar os seus coñecementos ó seu traballo ou vocación dunha forma profesional e posúan as competencias que adoitan demostrarse por medio da elaboración e defensa de argumentos e a resolución de problemas dentro da súa área de estudo.
B1	Capacidade de análise e síntese
B5	Habilidades de comunicación oral e escrita
B9	Capacidade de actuación eficaz dentro dun equipo de traballo
B10	Emitir informes de asesoramento sobre situacións concretas de empresas e mercados
B13	Capacidade de aprendizaxe e traballo autónomo
C4	Posuír e comprender coñecementos sobre o marco económico que regula as actividades empresariais, e a correspondente normativa
C8	Aplicar os coñecementos adquiridos a futuras situacións profesionais e desenvolver competencias relacionadas coa elaboración e defensa de argumentos e resolución de problemas dentro da súa área de estudo
D1	Xestión persoal efectiva en termos de tempo, planificación e comportamento, motivación e iniciativa tanto individual como empresarial

Resultados de aprendizaxe

Resultados previstos na materia	Resultados de Formación e Aprendizaxe			
Adquirir coñecementos básicos para entender o papel que desempeña a fiscalidade nas decisións económicas	A2	B13	C4	D1
Entender os efectos da tributación sobre as distintas fontes de renda: traballo, capital, actividades económicas e alteracións patrimoniais	A2	B1 B13		D1
Potenciar a capacidade de traballar en equipo buscando atopar as mellores solucións tributarias		B9 B13		D1
Xustificar e defender as decisións adoptadas en materia de tributación mediante estudos de caso		B1 B5 B10	C8	

Contidos

Tema	
Parte I: Introducción ó Sistema Fiscal	Obxectivos básicos. A organización da materia. O método de traballo e a súa avaliación.
Tema 1: Obxectivos e metodoloxía da materia	
Tema 2: Caracterización do Sistema Fiscal Español e bases para a fiscalidade persoal e empresarial	O papel dos Impostos na realidade económica. Composición do Sistema Fiscal. Características básicas das principais figuras tributarias.
Parte II: O Imposto sobre a Renda das Persoas Físicas.	Elementos básicos do Imposto: contribuínte e unidade familiar, rentas suxeitas e exentas, período impositivo.
Tema 3: Introducción ó IRPF	
Tema 4: Rendamentos do Traballo, Rendamentos do Capital, Gañancias e Perdas Patrimoniais	Rendimentos do Traballo, Rendimentos do Capital, Gañancias e Perdas Patrimoniais

Tema 5: Rendas de Empresarios e Profesionais individuais	Elección do réxime de estimación da renda. Determinación da renda en Estimación Directa e Estimación Obxectiva.
Tema 6: Liquidación do IRPF	Integración e compensación das rendas. Mínimo Persoal e Familiar. Cuota Integra e Deducións.
Parte III: O Imposto sobre Sociedades. Tema 7: Introducción ó IS.	Elementos básicos do Imposto: contribuinte, Resultado Contable e Base Imponible. Periodo impositivo. Imputación temporal de ingresos e gastos.
Tema 8: Operacións determinantes da Base Imponible	Gastos non deducibles. Amortizacións. Arrendamento Financeiro. Deterioro de Valor e Transmisións Patrimoniais
Tema 9: Liquidación do IS	Proceso liquidatorio. Cuota Integra. Deducións

Planificación

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Actividades introdutorias	0.5	0	0.5
Lección maxistral	22	22	44
Estudo de casos	17.5	17	34.5
Prácticas con apoio das TIC	5	5	10
Resolución de problemas de forma autónoma	0	25	25
Exame de preguntas de desenvolvemento	5	31	36

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente

	Descrición
Actividades introdutorias	Presentación do contido e obxectivos da materia. Metodoloxía de traballo e sistemas de control e avaliación.
Lección maxistral	Para cada tema o docente presentará na aula as cuestións mais relevantes e formulará a metodoloxía a seguir para interpretar as consecuencias e efectos prácticos da norma tributaria. Posteriormente o alumno deberá revisar de forma autónoma os contidos expostos.
Estudo de casos	Realizaranse sesións prácticas que terán lugar en aulas-seminario.
Prácticas con apoio das TIC	As sesións prácticas en aula informática faráanse de xeito individualizado e consistirán na resolución dun caso práctico empregando as aplicacións informáticas da Axencia Tributaria. Para o seu desenvolvemento os alumnos disporán previamente do enunciado do caso na Plataforma Tema.
Resolución de problemas de forma autónoma	Cada semana, despois da sesión maxistral, abriráse un formulario práctico dixital (de resposta curta ou test) na Plataforma Tema, relativo aos contidos desenvolvidos na sesión maxistral e na práctica. Trátase de actividades que posibilitan o seguimento e avaliación do alumnado, que deberá responder nos prazos sinalados.

Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición
Estudo de casos	Farase un seguimento individualizado dos resultados acadados e das dúbidas surxidas nos estudos de caso. A resolución de dúbidas realizarase preferentemente na modalidade presencial. De concurrir circunstancias extraordinarias as sesións de titorización poderán realizarse por medios telemáticos no Despacho Virtual baixo a modalidade de concertación previa. De selo caso, estas titorías tamén poderán ser colectivas sobre temas específicos.
Prácticas con apoio das TIC	Os/as alumnos/as resolverán de xeito individualizado casos prácticos nas aulas de informática empregando ferramentas informáticas

Avaliación

	Descrición	Cualificación	Resultados de Formación e Aprendizaxe
Estudo de casos	Durante as prácticas de laboratorio, preténdese orientar, supervisar, atender e resolver as dúbidas do alumno no seu proceso de adquisición das competencias, en xeral, e na realización das actividades propostas, en particular. Ademais, cada profesor establecerá ó comenzo do curso un horario para titorías individuais ó que o alumno pode acudir para resolveren cualquera tipo de dúbida referente á materia.	10 A2	B1 C8 D1 B9

Resolución de problemas de forma autónoma	Este apartado de traballo persoal puntuarase sobre un máximo global de 2 puntos.	20	A2	B10 B13	C8
Exame de preguntas de desenvolvemento	Ao remate das sesións presenciais, proporase un caso que o alumno deberá resolver de xeito individual e que permitirá avaliar o seu nivel de coñecementos e capacidade de argumentación e xustificación das decisións adoptadas. A proba relativa ó IRPF puntuarase cun máximo de 4 puntos e a relativa ó IS cun máximo de 3 puntos	70	A2	B10 B13	C8

Outros comentarios sobre a Avaliación

Convocatoria ordinaria

Nesta asignatura realizarase unha avaliación continua do traballo realizado polo alumno. Para superar a asignatura por avaliación continua deben cumprirse dúas condicións :

1. Acadar alomenos un 25% da nota nas tres probas realizadas (test, proba IRPF, proba IS).
2. Obter alomenos 5 puntos na suma das dúas metodoloxías de avaliación propostas (probas test e probas IRPF e IS).

A non presentación a calquera das dúas probas presenciais escritas suporá que o alumno deixa de ser avaliado en avaliación continua. Tamén deixará de ser avaliado se non acada alomenos un 25% da nota nas tres probas realizadas (test, proba IRPF, proba IS). A nota final por avaliación continua será a suma das notas parciais obtidas ata ese momento.

Aqueles alumnos que non teñan superado a materia por avaliación continua ou non queiran optar por esta vía terán a opción de presentarse a un examen final. Este examen valerá o 100% da nota, e a calificación obtida substituirá á obtida en avaliación continua. En caso de non presentarse, a nota será a obtida en avaliación continua.

Convocatoria extraordinaria

A convocatoria extraordinaria consistirá nun examen final. Este examen valerá o 100% da nota.

As datas e horarios das probas de avaliación das diferentes convocatorias son as especificadas no calendario de probas de avaliación aprobado pola Xunta de Centro para o curso 2021-2022. No caso de conflito ou disparidad entre as datas dos exames prevalecerán as sinaladas na páxina web da FCETOU.

Bibliografía. Fontes de información

Bibliografía Básica

BOE, **Normativa do IRPF**, Última edición

BOE, **Normativa do Imposto de Sociedades**, Última edición

AEAT, **Manual práctico do IRPF**, Última edición

AEAT, **Manual práctico do Imposto de Sociedades**, Última edición

Centro de Estudos Financieros, **Impuesto sobre la Renta de las Personas Físicas. Casos Prácticos**, Última edición

Centro de Estudos Financieros, **Impuesto sobre Sociedades. Casos prácticos**, Última edición

Moreno Moreno, Mª Carmen e Paredes Gómez, Raquel, **Fiscalidad Individual y Empresarial. Ejercicios resueltos**, Civitas, Última edición

Bibliografía Complementaria

Díaz Arias, José Manuel, **Ley comentada del Impuesto sobre Sociedades. Concordada, jurisprudencia, consultas tributarias y doctrina**, Deusto, Última edición

Pla Vall, Ángeles e Salvador Cifre, Concha, **Impuesto sobre Sociedades. Régimen General y empresas de reducida dimensión**, Tirant lo Blanch, Última edición

Francis Lebreve, **Memento fiscal**, Francis Lefebvre, Última edición

Agencia Tritutaria, **Página web**,

Instituto de Estudios Fiscales, **Página web**,

Instituto Nacional de Estadística, **Página web**,

Recomendacións

Plan de Continxencias

Descrición

En caso de circunstancias excepcionais pola impartición das materias en modalidade non presencial a actividade docente impartirase mediante Campus Remoto utilizando a plataforma de teledocencia Faitic como reforzo e sen prexuízo doutras medidas que se poidan adoptar para garantir a accesibilidade do alumnado aos contidos docentes.

As sesións de titorización poderán realizarse por medios telemáticos (correo electrónico, videoconferencia, foros de FAITIC-Moovi, ...) baixo a modalidade de concertación previa.

O sistema de avaliación será a través de Campus Remoto e Faitic-Moovi, coa debida adaptación a estas plataformas

---

DATOS IDENTIFICATIVOS				
Teoría da organización				
Materia	Teoría da organización			
Código	004G020V01505			
Titulación	Grao en Administración e Dirección de Empresas			
Descritores	Creditos ECTS	Sinale	Curso	Cuadrimestre
	6	OB	3	1c
Lingua de impartición	#EnglishFriendly Castelán			
Departamento	Organización de empresas e márketing			
Coordinador/a	Rivo López, Elena			
Profesorado	Cruz González, María Montserrat Rivo López, Elena Sánchez Sello, Francisco Javier			
Correo-e	rivo@uvigo.es			
Web	http://faitic.uvigo.es			
Descrición xeral	O alumno debe adquirir a través de esta materia coñecementos e competencias relativas a cómo funcionan as organizacións, cómo toman decisións, desenrollan estratexias, estruturase a sí mesmas para a consecución dos obxetivos, así como as relacións de poder que rodean e impregnan as organizacións e o modo en que as sociedades interactúan cas súas organizacións. Materia do programa English Friendly. Os/as estudantes internacionais poderán solicitar ó profesorado: a) materiais e referencias bibliográficas para o seguimento da materia en inglés, b) atender as titorías en inglés, c) probas e avaliacións en inglés.			

Competencias

Código	
B1	Capacidade de análise e síntese
B2	Pensamento crítico e autocrítico
B4	Poder transmitir ideas, información, problemas e situacións ao público tanto especializado como non especializado
B5	Habilidades de comunicación oral e escrita
B9	Capacidade de actuación eficaz dentro dun equipo de traballo
B12	Desenvolver as habilidades de aprendizaxe necesarias para emprender estudos posteriores cun alto grao de autonomía
B13	Capacidade de aprendizaxe e traballo autónomo
B14	Capacidade de aplicar os coñecementos teóricos e prácticos adquiridos nun contexto académico especializado
C1	Posuír e comprender coñecementos sobre as interrelacións existentes entre os distintos subsistemas que conforman o sistema empresarial
C3	Posuír e comprender coñecementos sobre os aspectos internos, funcións e procesos das organizacións incluíndo a súa natureza, estrutura, goberno, operativa e dirección.
C5	Posuír e comprender coñecementos sobre a relación entre a empresa e o seu entorno avaliando a súa repercusión na estratexia, comportamento, xestión e sustentabilidade empresarial
C6	Posuír e comprender coñecementos sobre os distintos procesos, procedementos e prácticas de xestión empresarial
D2	Capacidade de lideranza, incluíndo empatía co resto de persoas
D3	Responsabilidade e capacidade para asumir compromisos

Resultados de aprendizaxe

Resultados previstos na materia	Resultados de Formación e Aprendizaxe		
Analizar as oportunidades e ameazas que expón a contorna a nivel organizativo	B9	C1	D2
	B12	C3	D3
	B13	C5	
	B14	C6	
Describir as principais estruturas organizativas, coñecendo as súas vantaxes e inconvenientes, así como o tipo de empresa que as utiliza	B1		D2
	B2		D3
	B4		
	B14		
Formular as relacións entre goberno corporativo, control, influencia e cultura organizativa	B1		D2
	B2		
	B4		
	B5		
	B14		

Aplicar os procedementos de análises e coñecementos á resolución de problemas/cuestiones organizativas concretas	B1 B2	C1 C3 C5	D2
Identificar os diferentes enfoques da teoría e as distintas visións persoais dun equipo de traballo na realización dun proxecto común.	B1 B2 B4 B5 B9 B14	C3	D2

Contidos

Tema

CAPÍTULO I: FUNDAMENTOS DE TEORÍA DA ORGANIZACIÓN

CAPÍTULO II: O CONTEXTO DAS ORGANIZACIÓNS

CAPÍTULO III: ARQUITECTURA ORGANIZATIVA

CAPÍTULO IV: COMPORTAMENTO, GOBERNO, CONTROL, INFLUENCIA E CULTURA ORGANIZATIVA

CAPÍTULO V: DESENVOLVEMENTO ORGANIZACIONAL

Planificación

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Lección maxistral	28	23	51
Resolución de problemas	15	15	30
Presentación	2	4	6
Seminario	2.5	5	7.5
Resolución de problemas e/ou exercicios	2	31	33
Traballo	0.5	17	17.5
Cartafol/dossier	0	5	5

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente

	Descrición
Lección maxistral	Exposición por parte do profesor dos contidos sobre a materia obxecto de estudo, bases teóricas e/ou directrices do traballo, exercicios ou proxectos a desenvolver polo estudante.
Resolución de problemas	Resolución e presentación de exercicios/cuestións/traballo por parte do alumno tanto de maneira individual como en grupo baixo a proposta, orientación e supervisión do profesor.
Presentación	Presentación e exposición por parte do alumnado ante o docente e/ou un grupo de estudantes dun tema sobre contidos da materia ou dos resultados dun traballo, exercicio, proxecto... Traballarase en grupo.
Seminario	Titorías en grupo reducido. Reunións que o alumno mantén co profesorado da materia para asesoramento, desenvolvemento e supervisión de actividades da materia no proceso de aprendizaxe.

Atención personalizada

Metodoloxías Descrición

Seminario	Tutorías en grupo reducido. Reunións do alumno co profesorado da materia para asesoramento, desenvolvemento e supervisión de actividades da materia no proceso de aprendizaxe.

Avaliación

	Descrición	Cualificación	Resultados de Formación e Aprendizaxe
Resolución de problemas	Proba obxecto de avaliación continua. Consiste na resolución, de maneira individual ou en grupo, de cuestións expostas, orientadas e supervisadas polo profesor sobre a materia. Avaliarase a participación do alumno e a comprensión da materia.	20	B1 C1 B12 C3 B13 C5 B14 C6
Presentación	Exposición oral por parte do alumnado dun tema concreto ou dun traballo (previa presentación escrita).	10	B1 C1 D2 B2 C3 D3 B4 C5 B5 C6

Seminario	Proba para avaliar os coñecementos adquiridos polo estudantado sobre a materia. A resposta debe ser breve. Terase en conta a capacidade de entendimento, de relación entre conceptos d de aplicación a distintas situacións e continxencias, por parte do estudantado.	10	B1 B2	C3 C5	
Resolución de problemas e/ou exercicios	Proba para avaliar os coñecementos adquiridos polo alumno sobre a materia. A resposta debe ser breve.	50	B1 B2 B12 B13 B14	C1 C3 C5 C6	D3
Traballo	Realización por parte do alumno dun traballo escrito sobre un tema concreto.	10	B1 B2 B4 B5	C1 C3 C5 C6	D2 D3

Outros comentarios sobre a Avaliación

Os alumnos que escollan o sistema de avaliación no continua poderán presentarse a un exame coa totalidade da materia podendo obter o 100% da nota final.

A concreción das actividades a realizar dependerá en gran medida do número de alumnos, medios para traballar en grupo, etc.

No caso de conflito ou disparidade entre as datas dos exames, prevalecerán as sinaladas na páxina web da FCETOU.

As probas de avaliación se prevén para unha modalidade presencial. Nembargantes, chegado o momento da súa realización ante a imposibilidade de dispor dos espazos e/ou profesorado necesario para realizar as mesmas, estas poderíanse realizar de forma non presencial, ben a través dos distintos recursos telemáticos dispoñibles na Uvigo (plataforma Moovi), correo electrónico ou no seu caso, mediante probas de forma oral.

Bibliografía. Fontes de información

Bibliografía Básica

Argyris, C., **On organizational learnig**, 1994,

Hodge, B.J., et al, **Teoría de la organización, un enfoque estratéxico**, 1998,

Hodge, B. J., & Anthony, W. P., **Organization Theory: A Strategic Approach**, 1992,

Bibliografía Complementaria

Recomendacións

Materias que se recomenda ter cursado previamente

Empresa: Fundamentos de administración/O04G020V01102

Empresa: Xestión de empresas/O04G020V01203

Outros comentarios

Esta guía docente anticipa as liñas de actuación que se deben levar a cabo co alumno na materia e concíbese de forma flexible. En consecuencia, pode requirir reaxustes ao longo do curso académico promovidos pola dinámica da clase e do grupo de destinatarios real ou pola relevancia das situacións que puidesen xurdir. Así mesmo, aportarase ao alumnado a información e pautas concretas que sexan necesarias en cada momento do proceso formativo.

Plan de Continxencias

Descrición

Non é preciso ningún tipo de modificación ou adaptación xa que o deseño metodolóxico desta materia adaptase a calquera modalidade de ensinanza.

Se fose preciso, as sesións de titorización poderanse realizar por medios telemáticos (correo electrónico, videoconferencia, □) ou telefónicamente, baixo a modalidade de concertación previa.

No caso de ter que impartir a docencia en modalidade semipresencial a actividade docente para aqueles alumnos que non poidan estar presentes na aula poderá ser seguida a través do Campus Remoto en horario síncrono.

No caso de ter que impartir a docencia en modalidade totalmente non presencial a actividade docente impartirase mediante Campus Remoto en horario síncrono.

A plataforma de teledocencia Moovi usarase, se fose preciso, como reforzo.

DATOS IDENTIFICATIVOS**Análise contable**

Materia	Análise contable			
Código	004G020V01601			
Titulación	Grao en Administración e Dirección de Empresas			
Descritores	Creditos ECTS	Sinale	Curso	Cuadrimestre
	9	OB	3	2c
Lingua de impartición	Castelán			
Departamento	Economía financeira e contabilidade			
Coordinador/a	García Llorens, Luís Vicente			
Profesorado	García Llorens, Luís Vicente			
Correo-e	llorens@uvigo.es			
Web				
Descrición xeral	(*)Análise da información financeira das sociedades mercantís a través das súas contas anuais			

Competencias

Código	
B2	Pensamento crítico e autocrítico
B3	Habilidades relacionadas co uso de aplicacións informáticas utilizadas na xestión empresarial
B4	Poder transmitir ideas, información, problemas e situacións ao público tanto especializado como non especializado
B5	Habilidades de comunicación oral e escrita
C4	Posuír e comprender coñecementos sobre o marco económico que regula as actividades empresariais, e a correspondente normativa
C6	Posuír e comprender coñecementos sobre os distintos procesos, procedementos e prácticas de xestión empresarial
D1	Xestión persoal efectiva en termos de tempo, planificación e comportamento, motivación e iniciativa tanto individual como empresarial
D3	Responsabilidade e capacidade para asumir compromisos
D4	Compromiso ético no traballo
D5	Motivación pola calidade e mellora continua

Resultados de aprendizaxe

Resultados previstos na materia	Resultados de Formación e Aprendizaxe		
Nova	B2	C4	D1
	B3	C6	D3
	B4		D4
	B5		D5

Contidos

Tema	
1. El Análisis Financiero	1. El Análisis Financiero Introducción La Información Económico-Financiera Fundamentos Objetivos
2. Los Estados Financieros	2. Los Estados Financieros Balance Resultados Estado de Cambios en el Patrimonio Estado de Flujos de Tesorería Memoria
3. Consolidación de Estados Financieros	3. Consolidación de Estados Financieros Introducción El Control Societario Los Procedimientos de Consolidación
4. La Opinión de Auditoría	4. La Opinión de Auditoría Introducción Las Normas de Auditoría El Informe de Auditoría

5. El Análisis Económico-Financiero

5. El Análisis Económico-Financiero

Introducción
Instrumentos y Técnicas del Análisis
Detección de Prácticas de Distorsión de la Información Financiera
Cálculo y Evaluación de la Rentabilidad
Cálculo y Evaluación del Riesgo
Predicción de la Insolvencia Empresarial y la Calificación de Títulos
La Calificación de Títulos

6. Los Mercados de Capitales: Información,

Gobierno y Responsabilidad Corporativa
Introducción
La Eficiencia de los Mercados Financieros
La incidencia de la información financiera en los Mercados Financieros
El Gobierno Corporativo
La Responsabilidad Corporativa

Planificación

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Lección maxistral	45	87	132
Seminario	7.5	0	7.5
Resolución de problemas	7.5	45	52.5

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente

	Descrición
Lección maxistral	Exposición no aula por parte do profesor dos contidos máis relevantes, a partir da base de material docente puesto a disposición dos alumnos en plataforma y bibliografía indicada.
Seminario	Aprendizaxe a partir do material e tarefas propostos aos alumnos, supervisando a súa aprendizaxe autónoma en grupos de laboratorio e tutorías personalizadas. Comprobación de avances co docente.
Resolución de problemas	Proposta de exercicios prácticos en grupo de laboratorio reducido como complemento da explicación teórica dos contidos da materia. Resolución conxunta cos alumnos y atención personalizada do docente. Resolución de dúbidas aos alumnos e consideración, cando cumpra, de ferramentas informáticas.

Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición
Lección maxistral	Explicación en el aula de los contenidos teóricos de la materia, que se amplían en la atención personalizada de las tutorías y en las sesiones magistrales, fomentando la participación entre los alumnos.

Avaliación

	Descrición	Cualificación	Resultados de Formación e Aprendizaxe		
Seminario	Evidencias de aprendizaxe a través dun conxunto de actividades propostas ao alumno para consolidar o seu proceso de aprendizaxe durante o curso académico e avaliadas en grupo reducido con carácter voluntario. Avaliación de habilidades de traballo en grupo e adaptación a contornas de traballo con especial énfasis no comportamento social. Resolución de cuestionarios e traballo de comprensión e aplicación dos contidos da materia	30	B3 B4 B5	D1 D3	
Resolución de problemas	Probas de resposta corta tipo test explicando a resposta de desenvolvemento. Resolución dunha proba escrita presencial, ao final do cuatrimestre, sobre a adquisición de competencias da materia.	70	B2	C6 D4 D5	

Outros comentarios sobre a Avaliación

CRITERIOS DE AVALIACION PARA ASISTENTES. 1º EDICIÓN DE ACTAS

Os alumnos que sigan a avaliación continua deberán realizar obrigatoriamente así seguintes probas:

1.- Nos GM un suposto de análise económico, financeiro e patrimonial dunha empresa do IBEX. Dito suposto será valorado nas diferentes sesións do GM, según o seguimento continuado valorando o avance na realización de análise, e poderá realizarse de forma individual ou en grupo. O final deberá entregarse o traballo e a súa exposición, según os criterios indicados. Poderá utilizarse calquera programa informático (Power Point, Word, etc), para a presentación e exposición de traballo. A valoración do devandito suposto será como máximo do 30% da nota final.

2.- Exámen final da materia, que consistirá en 20 cuestións tipo test, e que tendrá una valoración máxima do 70% da nota final.

O alumno deberá alcanzar unha comprensión da lexislación contable e da información financeira publicada polas empresas así como un coñecemento das técnicas de análise.

CRITERIOS DE AVALIACION PARA NON ASISTENTES. 1º EDICIÓN DE ACTAS

Se o alumno non seguiu a avaliación continua será cualificado coa nota que sacase no exame. É necesario sacar un 5 sobre 10 puntos para superar a materia.

O alumno deberá alcanzar unha comprensión da lexislación contable e da información financeira publicada polas empresas así como un coñecemento das técnicas de análise.

Competencias evaluadas: as mesmas que no sistema de avaliación para asistentes.

Resultados de aprendizaxe avaliados: os mesmos que no sistema de avaliación para asistentes.

CRITERIOS DE AVALIACION. 2º EDICIÓN DE ACTAS E FIN DE CARREIRA

Os estudantes de avaliación continua que se presentan en xullo se valorarán según os mesmos criterios que na 1ª edición de actas.

Os alumnos de fin de carreira examinaráselle da totalidade da materia. É necesario sacar un 5 sobre 10 puntos para superar a materia

O alumno deberá alcanzar unha comprensión da lexislación contable e da información financeira publicada polas empresas así como un coñecemento das técnicas de análise.

Competencias avaliadas: as mesmas que no sistema de avaliación para asistentes.

Resultados de aprendizaxe avaliados: os mesmos que no sistema de avaliación para asistentes.

As datas e horarios das probas de avaliación das diferentes convocatorias son as especificadas no calendario de probas de avaliación aprobado pola Xunta de Centro para o curso 2021-2022.

No caso de conflito ou disparidade entre as datas dos exames prevalecerán as sinaladas na páxina web da facultade.

Bibliografía. Fontes de información

Bibliografía Básica

Bibliografía Complementaria

Crespo Miguel Angel, **Información Financiera y análisis de estados financieros**, 3ª Edición,

Bergevin, P, **Financial Statement Analysis**,

Rees, B, **Financial Analysis**,

Resvine, Collins and Johnson, **Financial Reporting and Analysis**, 3ª Edición,

---

Recomendacións

Materias que continúan o temario

Planificación financeira/O04G020V01702

Materias que se recomenda cursar simultaneamente

Contabilidade de custos/O04G020V01602

Materias que se recomenda ter cursado previamente

Empresa: Contabilidade financeira I/O04G020V01301

Outros comentarios

Para cursar esta materia é preciso ter coñecementos avanzados de contabilidade, que se adquiren nas materias de

contabilidade financeira, polo que é conveniente cursar e ter superado previamente as materias anteriormente indicadas.

Plan de Continxencias

Descrición

=== MEDIDAS EXCEPCIONAIS PLANIFICADAS ===

Ante a incerta e imprevisible evolución da alerta sanitaria provocada pola COVID- 19, a Universidade establece una planificación extraordinaria que se activará no momento en que as administracións e a propia institución o determinen atendendo a criterios de seguridade, saúde e responsabilidade, e garantindo a docencia nun escenario non presencial ou non totalmente presencial. Estas medidas xa planificadas garanten, no momento que sexa preceptivo, o desenvolvemento da docencia dun xeito mais áxil e eficaz ao ser coñecido de antemán (ou cunha ampla antelación) polo alumnado e o profesorado a través da ferramenta normalizada e institucionalizada das guías docentes DOCNET.

=== ADAPTACIÓN DAS METODOLOXÍAS ===

* Metodoloxías docentes que se manteñen

Resolución de problemas e seminario. A parte fundamental da asignatura, e a realización do análise económico, financeiro a patrimonial dunha empresa do IBEX.

* Metodoloxías docentes que se modifican

Lección maxistral, que se substitue pola subida a FAITIC dos temas da materia e a creación de Foros en FAITIC de cada parte da materia, pra resolver as dúbidas e consultas dos alumnos/as

* Mecanismo non presencial de atención ao alumnado (titorías)

Sustitúese as tutorías presenciales polo correo electrónico e os Foros de dúbidas da parte teórica e do traballo IBEX

* Modificacións (se proceder) dos contidos a impartir

Os contidos son os mesmos tanto na actividade presencial como no caso de continxencias.

* Bibliografía adicional para facilitar a auto-aprendizaxe

A bibliografía e a mesa que a indicada na guía docente, tanto pra parte presencial como no caso de continxencias

* Outras modificacións

=== ADAPTACIÓN DA AVALIACIÓN ===

* Probas xa realizadas

Os criterios de avaliación permanecen inalterables, nos porcentaxes. EN caso de aplicar o plan de continxencias, o traballo IBEX enviarase via email, e se eliminará a exposición oral do mesmo, e o exame se realizará a través de FAITIC, con mesmos criterios de valoración que si fose o examen presencial

Resolución caso práctico traballo IBEX: Peso anterior 30%; Peso Proposto 30%

Exámen: Peso anterior: 70%; Peso proposto: 70%

* Probas pendentes que se manteñen

Non procede

* Probas que se modifican

Non procede

* Novas probas

Non se realizarán novas probas no caso de continxencias

DATOS IDENTIFICATIVOS**Contabilidade de custos**

Materia	Contabilidade de custos			
Código	004G020V01602			
Titulación	Grao en Administración e Dirección de Empresas			
Descritores	Creditos ECTS	Sinale	Curso	Cuadrimestre
	9	OB	3	2c
Lingua de impartición	Castelán Galego Inglés			
Departamento	Economía financeira e contabilidade			
Coordinador/a	González Sánchez, María Beatriz			
Profesorado	González Sánchez, María Beatriz Graña Álvarez, Roberto López-Valeiras Sampedro, Ernesto			
Correo-e	bgonzale@uvigo.es			
Web				
Descrición xeral	Esta materia ten como obxecto básico o tratamento da información para a valoración das existencias, a planificación e o control da actividade das organizacións e a información contable para o proceso de toma de decisións. A materia está orientada basicamente sobre empresas industriais, no seu ámbito interno, con el análise do proceso produtivo da empresa.			

Competencias

Código	
B1	Capacidade de análise e síntese
B2	Pensamento crítico e autocrítico
B3	Habilidades relacionadas co uso de aplicacións informáticas utilizadas na xestión empresarial
B5	Habilidades de comunicación oral e escrita
B6	Habilidades de comunicación a través de Internet e, dominio de ferramentas multimedia para a comunicación a distancia
B8	Comunicarse con fluidez no seu entorno, incluíndo competencias interpersoais de escoita activa, negociación, persuasión e presentación
C1	Posuír e comprender coñecementos sobre as interrelacións existentes entre os distintos subsistemas que conforman o sistema empresarial
C3	Posuír e comprender coñecementos sobre os aspectos internos, funcións e procesos das organizacións incluíndo a súa natureza, estrutura, goberno, operativa e dirección.
C5	Posuír e comprender coñecementos sobre a relación entre a empresa e o seu entorno avaliando a súa repercusión na estratexia, comportamento, xestión e sustentabilidade empresarial
C6	Posuír e comprender coñecementos sobre os distintos procesos, procedementos e prácticas de xestión empresarial
C7	Posuír e comprender coñecementos sobre as principais técnicas instrumentais aplicadas ao ámbito empresarial
C8	Aplicar os coñecementos adquiridos a futuras situacións profesionais e desenvolver competencias relacionadas coa elaboración e defensa de argumentos e resolución de problemas dentro da súa área de estudo
C9	Identificar a xeneralidade dos problemas económicos que se suscitan nas empresas, e saber utilizar os principais instrumentos existentes para a súa resolución
C10	Valorar, a partir dos rexistros relevantes de información, a situación e previsible evolución dunha empresa
C11	Tomar decisións estratéxicas utilizando diferentes tipos de modelos empresariais
C12	Solucionar de maneira eficaz problemas e tomar decisións utilizando métodos cuantitativos e cualitativos apropiados, incluíndo entre eles a identificación, formulación e solución dos problemas empresariais
C13	Mobilidade e adaptabilidade a entornos e situacións diferentes
C14	Elaborar os plans e políticas nas diferentes áreas funcionais das organizacións
C15	Ter a capacidade de reunir e interpretar datos relevantes para emitir xuízos que inclúan unha reflexión sobre temas relevantes de índole social, científica ou ética
C16	Habilidades na procura, identificación e interpretación de fontes de información económica relevante

Resultados de aprendizaxe

Resultados previstos na materia	Resultados de Formación e Aprendizaxe

Identificar as características dos ámbitos interno e externo da empresa, así como dos modelos contables relacionados cos mesmos.	B1 B2 B8	C1 C3 C5 C6 C10 C13 C14 C15 C16
Recoñecer aos usuarios da información e as súas particulares necesidades informativas.	B1 B2 B3 B5 B6 B8	C1 C3 C6 C7 C8 C9 C10 C13 C15 C16
Aplicar modelos contables de custos sobre a base da realidade empresarial a analizar.	B1 B2 B3 B5 B6 B8	C1 C3 C5 C6 C7 C8 C9 C12 C13 C14
Aplicar técnicas orzamentarias para a planificación da actividade da empresa	B1 B2 B3 B5 B8	C1 C3 C5 C6 C7 C8 C9 C10 C11 C12 C13 C14 C15 C16
Construír un sistema de información para a toma de decisións.	B1 B2 B3 B5 B6 B8	C1 C3 C5 C6 C7 C8 C9 C10 C11 C12 C13 C14 C15 C16

Contidos

Tema	
1. Introducción ao custo. Conceptos básicos	-
2. O comportamento dos custos	-
3. O custo dos materiais	-
4. O custo de persoal	-
5. Os custos indirectos de produción	-
6. O custo de oportunidade dos recursos financeiros. Os custos do período	-

7. A produción múltiple: Producción común e produción conxunta	-
8. Os custos por ordes de traballo ou pedido	-
9. Os custos por procesos	-
10. Sistema de custos baseado nas actividades (ABC)	-
11. O sistema de custos variables	-
12. Os custos predeterminados. Orzamentos e estándares	-
13. Toma de decisións	-

Planificación

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Lección maxistral	37	60	97
Resolución de problemas	38	66	104
Resolución de problemas e/ou exercicios	4	20	24

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente

	Descrición
Lección maxistral	Exposición na aula, por parte do docente, dos contidos máis relevantes e de maior dificultade conceptual.
Resolución de problemas	Proposta de exercicios teórico prácticos a resolver polo alumno

Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición
Resolución de problemas	Proposta de exercicios teórico prácticos a resolver polo alumno

Avaliación

	Descrición	Cualificación	Resultados de Formación e Aprendizaxe
Lección maxistral	Evidencias da aprendizaxe teórica a través da realización dalgúns actividades na aula.	20	B1 C1 B2 C3 B3 C5 B5 C6 B6 C7 B8 C8 C9 C10 C11 C12 C13 C14 C15 C16
Resolución de problemas	Evidencias da aprendizaxe práctica a través da resolución das cuestións que se propoñen ao alumno durante o curso, para consolidar o seu proceso de aprendizaxe na materia.	40	B1 C1 B2 C3 B3 C5 B5 C6 B6 C7 B8 C8 C9 C10 C11 C12 C13 C14 C15 C16

Resolución de problemas e/ou exercicios	Resolución dunha proba escrita presencial, ao final do cuadrimestre, sobre a adquisición de competencias. Esíxese un nivel mínimo en teoría e en práctica da devandita proba para superar a convocatoria.	40	B1 B2 B3 B5 B6 B8	C1 C3 C5 C6 C7 C8 C9 C10 C11 C12 C13 C14 C15 C16

Outros comentarios sobre a Avaliación

Primeira convocatoria:

Os alumnos poderán optar por dous tipos de avaliación: continua ou non continua.

Avaliación continua composta por:

1.- Probas descritas obxecto de avaliación que configurarán o 60% da nota. A non asistencia a algunha destas probas suporá a obtención dun cero na devandita proba e non poderá ser recuperada. Para a segunda convocatoria, de presentarse, se manterá a cualificación destas probas.

2.- Exame escrito de carácter práctico, que configura o 40% restante da nota. Este se celebrará na data establecida pola facultade.

Avaliación non continua: Para alumnos que non seguiron a avaliación continua durante o curso ou que seguíndoa deciden renunciar á mesma, serán avaliados cun exame de carácter global, valorado sobre 10 puntos.

Segunda convocatoria:

Para alumnos que seguiron a avaliación continua:

Poderán presentarse outra vez a un exame práctico que configura o 40% da nota, manténdose a cualificación obtida previamente na avaliación continua.

Para alumnos que non seguiron a avaliación continua, serán avaliados cun exame de carácter global, valorado sobre 10 puntos.

As datas e horarios das probas de avaliación son as especificadas no calendario de probas de aprobadas pola Xunta de Facultade para o curso actual.

As probas de avaliación se prevén para unha modalidade presencial. Nembargantes, chegado o momento da súa realización ante a imposibilidade de dispor dos espazos e/ou profesorado necesario para realizar as mesmas, estas poderíanse realizar de forma non presencial, ben a través dos distintos recursos telemáticos dispoñibles na Uvigo (plataforma Faitic), correo electrónico ou no seu caso, mediante probas de forma oral.

Bibliografía. Fontes de información

Bibliografía Básica

DRURY, COLIN, **Management and Cost Accounting**, 9th, International Thomson Business Press, 2015

HORNGREN, CH.; FOSTER, G.; DATAR, S., **Cost Accounting: a managerial emphasis**, 15th, Pearson, 2015

AECA, **Principios de Contabilidad de Gestión**, Varios

Bibliografía Complementaria

RIPOLL, V. y otros, **Casos prácticos resueltos de Contabilidad de Costes**, Profit, 2011

Mallo, C.; Kaplan, R.; Meljem, S; Giménez, C., **Contabilidad de Costos y Estratégica de Gestión**,

Fullana Belda, C.; Paredes Ortega, J.L., **Manual de Contabilidad de costes**,

Azparren Pérez, M.R., **Manual de contabilidad de costes**,

Alvarez-Dardet Espejo, M.C.; Gutiérrez Alonso, F., **Contabilidad de gestión. Cálculo de costes**,

Blanco Dopico, M. I., **Contabilidad de Costes. Análisis y Control**,

Mallo, C.; Rocafort, A., **Contabilidad de Dirección para la toma de decisiones. Contabilidad de gestión y de costes**,

Recomendacións

Materias que continúan o temario

Auditoría/O04G020V01901

Materias que se recomenda ter cursado previamente

Contabilidade financeira II/O04G020V01401

Empresa: Contabilidade financeira I/O04G020V01301

Plan de Continxencias

Descrición

Ferramentas: No caso de impartición da docencia en modalidade non presencial, a actividade docente impartirase mediante Campus Remoto e a plataforma de teledocencia Faitic como reforzo, sen prexuízo doutras medidas que se poidan adoptar para garantir a accesibilidade do alumnado aos contidos docentes.

Titorías: As sesións de titorización poderán realizarse por medios telemáticos (correo electrónico, videoconferencia, foros de FAITIC, ...) baixo a modalidade de concertación previa.

Metodoloxías: A [lección maxistral] presencial substitúese pola resolución de casos e problemas a través de vídeos cas explicacións e mediante as clases asignadas nas [aulas virtuais].

Avaliación: De non ser posible a avaliación presencial, entón procederíase a unha avaliación virtual.

Fontes de información adicionais: Gravacións de vídeos

DATOS IDENTIFICATIVOS**Dirección estratéxica internacional**

Materia	Dirección estratéxica internacional			
Código	O04G020V01603			
Titulación	Grao en Administración e Dirección de Empresas			
Descritores	Creditos ECTS 6	Sinale OB	Curso 3	Cuadrimestre 2c
Lingua de impartición	Castelán Galego			
Departamento	Organización de empresas e márketing			
Coordinador/a	Carlos Villamarín, Pablo de			
Profesorado	Carlos Villamarín, Pablo de Reyes Santias, Francisco Rodríguez-Toubes Muñiz, Diego			
Correo-e	pdecarlo@uvigo.es			
Web	http://moovi.uvigo.gal/			
Descrición xeral	O proceso acelerado de globalización do sistema económico mundial está a orixinar importantes consecuencias para a actividade das empresas, que vense obrigadas, cada vez máis, a actuar nos mercados internacionais. Por iso, é preciso estudar e coñecer os factores que conducen á globalización dos negocios e, sobre todo, as estratexias máis adecuadas para facer fronte a esta nova realidade. Entender e elixir a estratexia de entrada nos mercados exteriores, coñecer a localización das actividades da cadea de valor, comprender as estratexias de comercialización dos produtos ou servizos e analizar a xestión da distancia cultural entre países, son algúns dos obxectivos desta materia.			

Competencias

Código	
B1	Capacidade de análise e síntese
B2	Pensamento crítico e autocrítico
B5	Habilidades de comunicación oral e escrita
B8	Comunicarse con fluidez no seu entorno, incluíndo competencias interpersoais de escoita activa, negociación, persuasión e presentación
B9	Capacidade de actuación eficaz dentro dun equipo de traballo
B10	Emitir informes de asesoramento sobre situacións concretas de empresas e mercados
B11	Redactar proxectos de xestión global ou de áreas funcionais da empresa
B13	Capacidade de aprendizaxe e traballo autónomo
B14	Capacidade de aplicar os coñecementos teóricos e prácticos adquiridos nun contexto académico especializado
C1	Posuír e comprender coñecementos sobre as interrelacións existentes entre os distintos subsistemas que conforman o sistema empresarial
C3	Posuír e comprender coñecementos sobre os aspectos internos, funcións e procesos das organizacións incluíndo a súa natureza, estrutura, goberno, operativa e dirección.
C5	Posuír e comprender coñecementos sobre a relación entre a empresa e o seu entorno avaliando a súa repercusión na estratexia, comportamento, xestión e sustentabilidade empresarial
C11	Tomar decisións estratéxicas utilizando diferentes tipos de modelos empresariais
C12	Solucionar de maneira eficaz problemas e tomar decisións utilizando métodos cuantitativos e cualitativos apropiados, incluíndo entre eles a identificación, formulación e solución dos problemas empresariais
C13	Mobilidade e adaptabilidade a entornos e situacións diferentes
D1	Xestión persoal efectiva en termos de tempo, planificación e comportamento, motivación e iniciativa tanto individual como empresarial
D2	Capacidade de lideranza, incluíndo empatía co resto de persoas
D3	Responsabilidade e capacidade para asumir compromisos
D4	Compromiso ético no traballo
D5	Motivación pola calidade e mellora continua

Resultados de aprendizaxe

Resultados previstos na materia	Resultados de Formación e Aprendizaxe		
Interpretar as principais teorías do comercio internacional, desde as paradigmas clásicos ata os enfoques que tratan de explicar os fluxos do comercio internacional a partir das actividades que realizan as empresas.	B1 B13	C5	D1 D5

Distinguir as principais causas da aceleración internacionalizadora das empresas iniciada no século XX.	B1 B2 B13	C1 C3 C5	D1 D5
Identificar algunhas da estrutura organizativas máis frecuentes no terreo dos negocios internacionais.	B1 B13	C3	D1 D5
Distinguir os factores relevantes que afectan á estratexia competitiva das empresas nos mercados internacionais.	B1 B2 B13	C1 C3 C5 C11	D1 D5
Avaliar as distintas alternativas de entrada nos mercados exteriores: exportacións, acordos de cooperación e investimento directo.	B1 B10	C5 C11	D1 D5
Sintetizar as peculiaridades específicas a ter en conta na dirección estratéxica dunha empresa multinacional.	B1 B10 B13	C1 C3 C5	D1 D5
Demostrar o manexo dos conceptos teóricos adecuados para resolver e interpretar determinados problemas relacionados coa dirección de empresas internacionalizadas.	B1 B5 B8 B9 B10 B11 B13 B14	C1 C3 C5 C11 C12 C13	D1 D2 D3 D4 D5

Contidos

Tema

TEMA 1: TEORÍA DO COMERCIO INTERNACIONAL

TEMA 2: XENÉSIS DA ACELERACIÓN INTERNACIONAL

TEMA 3: O PROCESO BÁSICO DE INTERNACIONALIZACIÓN

TEMA 4: O PROCESO DE EXPORTACIÓN

TEMA 5: EXPORTACIÓN: PRODUCTIVIDADE EMPRESARIAL VESUS PRODUCTIVIDADE NACIONAL

TEMA 6: SUBCONTRATACIÓN

TEMA 7: ALIANZAS ESTRATÉXICAS

TEMA 8: ESTRATEXIAS BÁSICAS DE MULTINACIONALIZACIÓN

Planificación

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Actividades introdutorias	1	0	1
Flipped Learning	20	0	20
Estudo de casos	22.5	15	37.5
Traballo tutelado	4	15	19
Exame de preguntas obxectivas	1.5	50	51.5
Presentación	1	20	21

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente

	Descrición
Actividades introdutorias	Actividades encamiñadas a tomar contacto e reunir información sobre o alumnado, así como a presentar a materia.
Flipped Learning	Algunhas actividades de aprendizaxe realizaranse fora da aula, e coa presenza do docente se facilitará e potenciará outros procesos de adquisición e practica de coñecementos.
Estudo de casos	Análise dun feito, problema ou suceso real coa finalidade de coñecelo, interpretalo, resolvelo, xerar hipóteses, contrastar datos, reflexionar, completar coñecementos, diagnosticalo e adestrarse en procedementos alternativos de solución. Realizarase durante as clases dos grupos medianos.
Traballo tutelado	O/A estudante, de maneira individual ou en grupo, elabora un documento sobre a temática da materia ou prepara seminarios, investigacións, memorias, ensaios, resumos de lecturas, conferencias, etc. Realizarase durante as clases dos grupos pequenos.

Atención personalizada

Metodoloxías   Descrición

Flipped Learning	Atención das consultas do alumnado relacionadas cos aspectos teóricos explicados na aula. Desenvolverase de forma presencial (directamente na aula e en horario de titorías). Tamén poderá realizarse por medios telemáticos (correo electrónico, despacho virtual, videoconferencia, ...), baixo a modalidade de concertación previa.
Traballo tutelado	Atención das consultas do alumnado relacionadas co traballo a realizar nos grupos pequenos. Desenvolverase de forma presencial (directamente na aula e en horario de titorías). Tamén poderá realizarse por medios telemáticos (correo electrónico, despacho virtual, videoconferencia, ...), baixo a modalidade de concertación previa.
Estudo de casos	Atención das consultas do alumnado relacionadas cos casos a resolver nos grupos medianos. Desenvolverase de forma presencial (directamente na aula e en horario de titorías). Tamén poderá realizarse por medios telemáticos (correo electrónico, despacho virtual, videoconferencia, ...), baixo a modalidade de concertación previa.

Avaliación					
	Descrición	Cualificación	Resultados de Formación e Aprendizaxe		
Estudo de casos	Entregas dos casos estudados e resoltos nas sesións dos grupos medianos.	40	B1 B2 B5 B8 B9 B14	C5 C12 C13	D1 D2 D3 D4 D5
Exame de preguntas obxectivas	Exame tipo test dos contidos desenvolvidos mediante Flipped Learning nas sesións teóricas.	45	B1 B2 B10 B13	C1 C3 C5 C11	D1 D5
Presentación	Exposición por parte do alumnado ante o docente e os seus compañeiros dos resultados do traballo tutelado.	15	B1 B2 B5 B8 B9 B10 B11 B13 B14	C11 C12 C13	D1 D2 D3 D4 D5

Outros comentarios sobre a Avaliación

Primeira oportunidade: o conxunto de criterios de avaliación arriba exposto constitúe o sistema de avaliación continua na primeira oportunidade. É necesario alcanzar un mínimo de 3.5 (sobre 10) en cada proba para poder compensala e superar a materia.

Poderá valorarse adicionalmente calquera contribución realizada polos alumnos nas sesións presenciais.

Considerarase que todo alumno que realice polo menos unha das probas programadas optou pola avaliación continua, non podendo renunciar á mesma.

O alumno que non siga o procedemento de avaliación continua deberá realizar un exame final, con parte teórica e parte práctica, que suporá o 100% da nota. A parte teórica consistirá nun exame de preguntas obxectivas (tipo test) e a parte práctica na resolución de casos e/ou preguntas prácticas. É necesario alcanzar un mínimo de 3.5 (sobre 10) en cada parte para poder compensala e superar a materia. Mediante este exame, avaliaranse todas as competencias da materia.

Segunda oportunidade: os alumnos que non superen a materia na primeira oportunidade, teñen dúas opcións:

- Realizar un exame con parte teórica e parte práctica, que suporá o 100% da nota. A parte teórica consistirá nun exame de preguntas obxectivas (tipo test) e a parte práctica na resolución de casos e/ou preguntas prácticas. É necesario alcanzar un mínimo de 3.5 (sobre 10) en cada parte para poder compensala e superar a materia. Mediante este exame, avaliaranse todas as competencias da materia.

- Conservar a nota obtida na Presentación (15%) e no Estudo de casos (40%), sempre que sexan superiores a 3.5 (sobre 10), e realizar únicamente o Exame de preguntas obxectivas (45%). É necesario alcanzar un mínimo de 3.5 (sobre 10) nesta proba para poder compensala e superar a materia.

Se en calquera das dúas oportunidades non se aproba a materia por non alcanzar o mínimo nalgunha proba ou parte, e a puntuación total é igual ou superior a 4.5 (sobre 10), a cualificación en actas será 4.5 (sobre 10).

A concreción das actividades a realizar dependerá en gran medida do número de alumnos, medios para traballar en grupo, etc.

As datas e horarios das probas de avaliación das diferentes convocatorias son as especificadas no calendario de probas de avaliación aprobado pola Xunta de Centro para o curso 2021-2022. En caso de disparidade ou conflito entre as datas dos exames prevalecerán as sinaladas na páxina web da facultade.

As diferenzas no método de avaliación que utilizan os centros da Facultade de Ciencias Económicas e Empresariais de Vigo e a Facultade de Ciencias Empresariais e Turismo de Ourense obedecen á necesaria adaptación dos idénticos resultados de aprendizaxe propostos e competencias á diferente organización de clases docentes empregada por ambos os centros.

IMPORTANTE: é obrigación dos alumnos coñecer e seguir as instrucións relativas as distintas probas de avaliación, tanto as contidas na Guía docente ou calqueira outro documento de organización da materia que o profesor poña a súa disposición, como as que se lle fagan chegar puntualmente a través das canles habituais (correo electrónico e/ou Moovi).

Bibliografía. Fontes de información

Bibliografía Básica

Guisado Tato, M., **Internacionalización de la empresa: estrategias de entrada en los mercados extranjeros**, Pirámide, D.L, 2002

Guisado Tato, M., **Estrategias de multinacionalización y políticas de empresa**, Pirámide, D.L, 2003

Bibliografía Complementaria

Griffin, R.W., Pustay, M.W., **International business : a managerial perspective**, 8ª edición, Pearson, 2015

Fatehi, K., Choi, J., **International Business Management : Succeeding in a Culturally Diverse World**, 2ª edición, Springer International Publishing, 2019

Recomendacións

Materias que se recomenda ter cursado previamente

Empresa: Fundamentos de administración/O04G020V01102

Empresa: Xestión de empresas/O04G020V01203

Dirección estratéxica/O04G020V01503

Teoría da organización/O04G020V01505

Outros comentarios

Esta guía docente anticipa as liñas de actuación que se deben levar a cabo co alumno na materia e concíbese de forma flexible. En consecuencia, pode requirir reaxustes ao longo do curso académico promovidos pola dinámica da clase e do grupo de destinatarios real ou pola relevancia das situacións que puidesen xurdir. Así mesmo, aportarase ao alumnado a información e pautas concretas que sexan necesarias en cada momento do proceso formativo.

A copia ou plaxio total ou parcial en calquera tipo de traballo ou exame suporá un cero nesa proba. Alegar descoñecemento do que supón un plaxio non eximirá aos alumnos da súa responsabilidade neste aspecto.

Na avaliación terase en conta non só a pertinencia e calidade do contido das respostas, senón tamén a súa corrección lingüística.

É responsabilidade dos alumnos consultar os materiais dispoñibles na plataforma de teledocencia Moovi (novidades, documentos, cualificacións) e estar ao tanto dos avisos e das datas de realización das diferentes probas.

Plan de Continxencias

Descrición

=== MEDIDAS EXCEPCIONAIS PLANIFICADAS ===

Ante a incerta e imprevisible evolución da alerta sanitaria provocada pola COVID- 19, a Universidade establece una planificación extraordinaria que se activará no momento en que as administracións e a propia institución o determinen atendendo a criterios de seguridade, saúde e responsabilidade, e garantindo a docencia nun escenario non presencial ou non totalmente presencial. Estas medidas xa planificadas garanten, no momento que sexa preceptivo, o desenvolvemento da docencia dun xeito mais áxil e eficaz ao ser coñecido de antemán (ou cunha ampla antelación) polo alumnado e o profesorado a través da ferramenta normalizada e institucionalizada das guías docentes DOCNET.

=== ADAPTACIÓN DAS METODOLOXÍAS ===

Se, debido á situación excepcional, non se pode impartir a docencia dun modo presencial, impartirase de forma virtual mediante Campus Remoto co reforzo, se é necesario, da plataforma de teledocencia Moovi, garantindo sempre a accesibilidade do alumnado aos contidos docentes. Manteranse as metodoloxías docentes previstas, pero adaptándoas ao novo escenario virtual.

=== ADAPTACIÓN DA AVALIACIÓN ===

Se, debido á situación excepcional, non se poden facer as probas de avaliación dun modo presencial, as devanditas probas, tanto os exames (de avaliación continua e non continua) como o resto de probas (estudo de casos e presentacións), faranse de forma virtual, mediante Campus Remoto co reforzo, se é necesario, da plataforma de teledocencia Moovi. Nese caso a proba Exame de preguntas obxectivas (45%) non será necesariamente de tipo test ou podería facerse de preguntas de desenvolvemento. Poderá valorarse, adicionalmente, calquera contribución realizada polo alumnado nas sesións virtuais.

Recoméndase asistir ás sesións de clases virtuais que programen os profesores da materia e consultar en titorías as dúbidas que xurdan, para o que hai que contactar polo correo electrónico co profesor correspondente. As sesións de titorización realizaranse por medios telemáticos (correo electrónico, despacho virtual, videoconferencia, etc.) baixo a modalidade de concertación previa. Tamén é moi aconsellable que os alumnos que teñan problemas de conectividade llo comuniquen ao coordinador da materia.

DATOS IDENTIFICATIVOS**Valoración de activos**

Materia	Valoración de activos			
Código	004G020V01604			
Titulación	Grao en Administración e Dirección de Empresas			
Descritores	Creditos ECTS	Sinale	Curso	Cuadrimestre
	6	OB	3	2c
Lingua de impartición	Castelán Inglés			
Departamento	Economía financeira e contabilidade			
Coordinador/a	Mareque Álvarez-Santullano, María Mercedes			
Profesorado	Mareque Álvarez-Santullano, María Mercedes			
Correo-e	chedesmareque@uvigo.es			
Web				
Descrición xeral				

Competencias

Código	
B1	Capacidade de análise e síntese
B2	Pensamento crítico e autocrítico
B3	Habilidades relacionadas co uso de aplicacións informáticas utilizadas na xestión empresarial
B4	Poder transmitir ideas, información, problemas e situacións ao público tanto especializado como non especializado
B5	Habilidades de comunicación oral e escrita
B6	Habilidades de comunicación a través de Internet e, dominio de ferramentas multimedia para a comunicación a distancia
B8	Comunicarse con fluidez no seu entorno, incluíndo competencias interpersoais de escoita activa, negociación, persuasión e presentación
B9	Capacidade de actuación eficaz dentro dun equipo de traballo
B10	Emitir informes de asesoramento sobre situacións concretas de empresas e mercados
B11	Redactar proxectos de xestión global ou de áreas funcionais da empresa
B12	Desenvolver as habilidades de aprendizaxe necesarias para emprender estudos posteriores cun alto grao de autonomía
B13	Capacidade de aprendizaxe e traballo autónomo
B14	Capacidade de aplicar os coñecementos teóricos e prácticos adquiridos nun contexto académico especializado
C1	Posuír e comprender coñecementos sobre as interrelacións existentes entre os distintos subsistemas que conforman o sistema empresarial
C7	Posuír e comprender coñecementos sobre as principais técnicas instrumentais aplicadas ao ámbito empresarial
C11	Tomar decisións estratéxicas utilizando diferentes tipos de modelos empresariais
C16	Habilidades na procura, identificación e interpretación de fontes de información económica relevante
D3	Responsabilidade e capacidade para asumir compromisos
D4	Compromiso ético no traballo
D5	Motivación pola calidade e mellora continua

Resultados de aprendizaxe

Resultados previstos na materia	Resultados de Formación e Aprendizaxe			
Posuír e comprender coñecementos sobre valoración	B1	C1		
	B4	C7		
	B13	C16		
	B14			
Aplicar os coñecementos a posibles situacións profesionais.	B1	C1		D3
	B2	C7		D4
	B9	C11		
	B11	C16		
	B12			
	B13			

Reunir e interpretar datos relevantes para emitir xuízos sobre a valoración de activos	B1 B2 B3 B4 B5 B6 B8 B9 B13 B14	C1 C7 C11 C16	D3 D4
Transmitir información e resultados de valoración de activos	B4 B5 B6 B8 B10 B11 B13 B14	C16	D4 D5

Contidos

Tema	
Introdución á valoración de activos financeiros.	-
Valoración de activos renda fixa.	-
Carteiras de valores	-
Extensión dos modelos de valoración de activos	-

Planificación

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Lección maxistral	19.5	19.5	39
Resolución de problemas	22.5	22.5	45
Prácticas con apoio das TIC	5	10	15
Resolución de problemas e/ou exercicios	3	20	23
Traballo	0	28	28

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente

	Descrición
Lección maxistral	Exposición por parte do profesor dos contidos sobre a materia obxecto de estudo, bases teóricas e/ou directrices dun traballo, exercicio ou proxecto a desenvolver polo estudante.
Resolución de problemas	Actividade na que se formulan problemas e/ou exercicios relacionados coa materia. O alumno debe desenvolver as solucións adecuadas ou correctas mediante o exercicio de rutinas, a aplicación de fórmulas ou *algoritmos, a aplicación de procedementos de transformación da información dispoñible e a interpretación dos resultados. Adóitase empregar como complemento da lección maxistral.
Prácticas con apoio das TIC	Aprendizaxe *colaborativo: Enfoque interactivo de organización do traballo na aula no cal os alumnos son responsables da súa aprendizaxe e da dos seus compañeiros nunha estratexia de corresponsabilidade para conseguir metas e incentivos de grupo.

Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición
Resolución de problemas	Orientar, supervisar, atender e resolver dúbidas do alumnado durante a realización das actividades propostas.
Prácticas con apoio das TIC	Orientar, supervisar, atender e resolver dúbidas do alumnado durante a realización das actividades propostas.
Probas	Descrición
Traballo	Orientar, supervisar, atender e resolver dúbidas do alumnado durante a realización do traballo proposto.

Avaliación

Descrición	Cualificación	Resultados de Formación e Aprendizaxe

Prácticas con apoio das TIC	Realización dunha proba práctica de carácter individual a desenvolver en ordenador onde se valorará o plantexamento da resolución e os resultados obtidos.	10	B1 B3 B6 B12 B13 B14	C7 C16	D3 D5
Resolución de problemas e/ou exercicios	Realización de probas teórico-prácticas sobre os contidos da materia	40	B1 B2 B3 B4 B5 B12 B13 B14	C1 C7 C16	D3 D4 D5
Traballo	Realización e entrega dun traballo en grupo no cal se valorará a presentación, o formato, os contidos, o razonamento dos datos expostos e os resultados.	50	B1 B2 B3 B4 B5 B6 B8 B9 B10 B11 B12	C11	D3 D4 D5

Outros comentarios sobre a Avaliación

O alumnado deberá optar entre a avaliación continua a través da realización de tres probas ao longo de cuadrimestre máis a realización e entrega dun traballo en grupo ao final do cuadrimestre (estas probas conforman o 100% da nota final), ou de maneira alternativa, pola avaliación non continua, é dicir, avaliación global de toda a materia nos exames finais das convocatorias oficiais (100% nota final).

O método de avaliación exposto no punto anterior desta guía (‘Avaliación’) é para a avaliación continua. AVALIACIÓN CONTINUA: as probas teórico-prácticas sobre os contidos da materia están representadas por dúas probas parciais, supoñen o 40% da nota da avaliación continua e teñen carácter de mínimo. É dicir, é indispensable presentarse ás dúas probas parciais programadas e superalas, por tanto, débese obter como mínimo un 5 sobre 10 en cada unha destas probas para que se consideren superadas, e así poder sumar o resto das avaliacións da materia que conformarían a nota final. Se non se superan ambas probas parciais a nota para incluír na acta final da convocatoria correspondente será de suspenso (NP no seu caso). Ademais, para poder ser avaliado en avaliación continua é absolutamente imprescindible realizar o traballo en grupo e entregalo nunha data única e concreta estipulada polo docente (maio/xuño). Por tanto, se o grupo de alumnado non realizase/entregase na data única estipulada o traballo en grupo, a súa nota na acta correspondente será de suspenso (NP no seu caso). Este grupo de alumnado para superar a materia deberá presentarse a un exame pola totalidade da materia (100% da materia), exame a 10 puntos (este exame terá un formato igual ou similar ao que se realiza para a avaliación non continua).

Por outra parte, o alumnado poderá renunciar ás notas obtidas durante o cuadrimestre en avaliación continua e presentarse ao exame que leva a cabo na convocatoria de xuño sobre toda a materia (100% da materia), exame a 10 puntos (este exame terá un formato igual ou similar ao que se realiza para a avaliación non continua). A nota para considerar na acta da convocatoria de xuño para o alumnado que se acolla a esta última opción será a desta última proba. Se o alumnado non superase este exame de 10 puntos deberá presentarse na convocatoria de xullo a un novo exame na mesma modalidade de exame (é dicir, exame a 10 puntos sobre a totalidade da materia).

AVALIACIÓN NON CONTINUA: na convocatoria de maio/xuño e para a convocatoria de xullo, o alumnado que elixa esta modalidade deberá realizar un exame sobre todo o contido da materia, 100% da materia (valor 10 puntos). Esta proba terá dúas partes: unha parte teórico-práctica e outra parte, na que o alumnado deberá demostrar que ten as habilidades e competencias adquiridas na materia mediante un exercicio práctico a desenvolver en folla de cálculo nunha aula informática. En ambas partes da proba esixirase un mínimo para consideralas superadas (5 sobre 10 en cada unha das partes). Por tanto, se o alumnado non obtén os mínimos especificados, a nota na acta será de suspenso.

CONVOCATORIA DE FIN DE CARRERA: o exame supoñerá o 100% da cualificación, valor 10 puntos e cuxo formato será similar ao proposto para a avaliación non continua.

Outras apreciacións:

As especificidades da materia serán desenvolvidas e publicadas na plataforma de teledocencia Moovi. Neste sentido, todos os comentarios realizados anteriormente sobre a avaliación da materia estarán detallados e colgados de forma permanente nun documento na plataforma de teledocencia Moovi para que o alumnado teña acceso aos mesmos de forma rápida, sinxela e directa durante o curso.

As diferenzas entre sistemas de avaliación e metodoloxías entre os distintos centros que imparten o Grao en Administración e Dirección de Empresas na Universidade de Vigo, xustifícanse pola necesaria adaptación na medición da consecución dos mesmos resultados de aprendizaxe e adquisición de iguais competencias ás diferentes organizacións docentes de cada centro, especialmente en canto ao tipo de grupos, e número medio de alumnado por grupo.

As probas de avaliación prevense para unha modalidade presencial. Con todo, chegado o momento da súa realización ante a imposibilidade de dispoñer dos espazos e/ou profesorado necesario para realizar as mesmas, estas poderían realizarse de forma non presencial, ben a través dos distintos recursos telemáticos dispoñibles na Uvigo (plataforma Moovi), correo electrónico, campus remoto ou no seu caso, mediante probas de forma oral.

Bibliografía. Fontes de información

Bibliografía Básica

Fernández, P., **Guía rápida de valoración de empresas**, Gestión 2000, 2005

Pisón Fernández, I., **Dirección y Gestión Financiera de la Empresa**, Pirámide, 2001

Bodie, Z.; Merton, R., **Finanzas**, Pearson Educación, 2004

Bibliografía Complementaria

Damodaran, A., **Investment Valuation**, Wiley & Sons, Inc, 1996

Ferrando, et al., **Teoría de la financiación I : modelos CAPM, APT y aplicaciones**, Pirámide, 2005

Arguedas Sanz, R.;González Arias, J; González Fidalgo, J.M.;Martín García, R., **Ejercicios de Finanzas Empresariales**, Ed. Universitaria Ramón Areces/UNED, 2016

Arguedas Sanz, R.;González Arias, J., **Finanzas Empresariales**, Ed. Universitaria Ramón Areces/UNED, 2016

Jiménez Naharro, F.;De la Torre Gallegos, A., **Valoración de empresas y análisis bursátil**, Pirámide, 2016

Recomendacións

Materias que continúan o temario

Planificación financeira/O04G020V01702

Materias que se recomenda ter cursado previamente

Empresa: Matemática das operacións financeiras/O04G020V01202

Estatística: Estatística/O04G020V01204

Matemáticas: Matemáticas/O04G020V01104

Decisións de investimento/O04G020V01402

Decisións de financiamento/O04G020V01501

Outros comentarios

-Esta guía docente anticipa as liñas de actuación que se deben levar a cabo co alumnado na materia e concíbese flexible, en consecuencia, pode requirir axustes ao longo do curso académico promovidos pola dinámica da clase e do grupo de destinatarios real ou pola relevancia das situacións que puidesen xurdir. Así mesmo, achégaselle ao alumnado a información e pautas concretas que sexan necesarias en cada momento do proceso formativo.

-As datas e horarios das probas de avaliación das diferentes convocatorias serán as aprobadas pola Xunta de Centro para cada curso e poden ser consultadas na páxina web da Facultade (<https://fcetou.uvigo.es/gl/>). No caso de conflito ou disparidade entre as datas dos exames prevalecerán as sinaladas na páxina web da FCETOU.

-A materia de valoración de activos tamén se imparte no PCEO de ADE-Informática (3º curso-2º cuatrimestre) e no PCEO ADE-Dereito (4º curso-2º cuatrimestre).

Plan de Continxencias

Descrición

=== MEDIDAS EXCEPCIONAIS PLANIFICADAS ===

Ante a incerta e imprevisible evolución da alerta sanitaria provocada pola COVID- 19, a Universidade establece una planificación extraordinaria que se activará no momento en que as administracións e a propia institución o determinen atendendo a criterios de seguridade, saúde e responsabilidade, e garantindo a docencia nun escenario non presencial ou non totalmente presencial. Estas medidas xa planificadas garanten, no momento que sexa preceptivo, o desenvolvemento da docencia dun xeito mais áxil e eficaz ao ser coñecido de antemán (ou cunha ampla antelación) polo alumnado e o profesorado a través da ferramenta normalizada e institucionalizada das guías docentes DOCNET.

=== ADAPTACIÓN DAS METODOLOXÍAS ===

Non é preciso ningún tipo de modificación ou adaptación xa que o deseño metodolóxico desta materia adaptase a calquera modalidade de ensinanza.

Se fose preciso, as sesións de titorización poderanse realizar por medios telemáticos (correo electrónico, videoconferencia, etc.) ou telefónicamente, baixo a modalidade de concertación previa.

No caso de ter que impartir a docencia en modalidade semipresencial a actividade docente para aqueles alumnos que non poidan estar presentes na aula poderá ser seguida a través do Campus Remoto en horario síncrono.

No caso de ter que impartir a docencia en modalidade totalmente non presencial a actividade docente impartirase mediante Campus Remoto en horario síncrono.

A plataforma de teledocencia Moovi usarase como apoio.
